

НАШЕ ЖИТТЯ

OUR LIFE

ВИДАЄ СОЮЗ УКРАЇНОК АМЕРИКИ — PUBLISHED BY UNWLA, INC.

НАШЕ ЖИТТЯ

OUR LIFE

PIK XLV Ч. 5,

ТРАВЕНЬ — 1988 — MAY,

No. 5, VOL. XLV

ЗМІСТ

Е. Маланюк. Собор	1
У.Л. Об'єднані, хоч різні	1
Сл.п. С. Савчук	2
Прощання зі С. Пушкар	2
Святкування століття Міжн. жіночого руху	3
Г. Чикаленко-Келлер. Міжнародна Жіноча Рада	4
М. Голод. Університетські двори	5
З України пишуть	6
З. Гелемей. Балада про матір	7
М. Храплива. Два календарі	8
А. Власенко-Бойцун. Українська матір у Тисячоліття	9
З. Когут. Риболови	10
З Вашингтону пишуть. К. Рудницька.	11
Недокінчений денник	12
Вісті з Централі	13
Міжокружна конференція Суспільної Опіки	14
С. Гойдиш. Зустріч із С. Гнатенко	15
Івага Жак. Що ми робили б без слова "вже"	16
Д-р І. Сеньків. Любителі Гуцульщини	17
Льотерія в користь "Н.Ж."	18
Листування	19
Калейдоскоп жіночого життя. Х. Годів-Юзич.	20
Our Life	
The Centennial of ICW & NCW	22
UNWLA will host Reception for ICW	22
About Women	23
Lottery, lottery	24
Х. Навроцька. Шоколад — "Божеська пожива"	25
Харчування. Х. Навроцька	27
Хроніка. Округа Нова Англія	28
Дописи Відділів	29
Пожертви	30
Нашим дітям	34
Посмертні згадки	36
Загальні Збори	27, 36

Редактор — *Уляна Любович*Редактор "Our Life" — *Марта Бачинська*Мовна редакція — *Наталія Холодна-Лівицька*

ГОЛОВНА УПРАВА СУА
РЕДАКЦІЯ/АДМІНІСТРАЦІЯ
108 Second Avenue
New York, N.Y. 10003
(212) 533-4646 Ред.: (212) 674-5508

УКРАЇНСЬКИЙ МУЗЕЙ
203 Second Avenue
New York, N.Y. 10003
(212) 228-0110

На обкладинці: *Ірина Твердохліб. "Дерево життя". Батік.*Cover: *Iryna Twerdochlib. "Tree of Life." Batik.*

Second Class Postage Paid at New York, NY and at additional mailing
offices. Copyright 1988 Ukrainian National Women's League of America,
Reserved — Published in U.S.A.

Головна Управа СУА

ПОЧЕСНІ ГОЛОВИ

Лідія Бурчинська, Іванна Рожанковська

ЕКЗЕКУТИВА

Марія Савчак	— голова
Іванна Ратич	— 1-ша заступниця голови
Ольга Гнатейко	— 2-га заступниця голови для справ організаційних
Лідія Гладка	— 3-тя заступниця голови для справ культури
Марта Хомяк	— 4-та заступниця голови для справ зв'язків
Любомира Артимішин	— протоколярна секретарка
Марія Томоруг	— кореспонденційна секретарка
Розалія Полчі	— англійська секретарка
Александра Кіршак	— скарбничка
Марта Данилюк	— фінансова секретарка
Ірина Куровицька	— вільний член
Рома Шуган	— вільний член

РЕФЕРЕНТУРИ

Ірина Руснак	— музейно-мистецька
Ольга Тритак	— виховна
Ліда Черник	— суспільної опіки
Анна Кравчук	— стипендій
Ірина Чайківська	— пресова

ГОЛОВИ ОКРУЖНИХ УПРАВ

Ірина Лончина	— Дітройт
Марія Кондрат	— Філадельфія
Леся Гой	— Нью-Йорк
Марія Крамарчук	— Північний Нью- Йорк
Ірина Рішко	— Нью Джерзі
Тетяна Сілецька	— Огайо
Марія Наваринська	— Чикаго
Валентина Чудовська	— Нова Англія
Теодозія Кушнір	— Південний Нью- Йорк

КОНТРОЛЬНА КОМІСІЯ

Ірина Кіндрачук	— голова
Евгенія Новаківська	— членка
Александра Качмар	— членка
Анна Рак	— заступниця
Евгенія Івашків	— заступниця

Люїза Сакс — статутова референтка

ПРЕДСТАВНИЦТВА "НАШОГО ЖИТТЯ"

АНГЛІЯ:

Ukrainian Booksellers
49 Linden Gardens
Notting Hill Gate
London W 2

АВСТРАЛІЯ:

"Library & Book Supply"
16a Prospect St.
Gleroy, W9, Victoria
Australia

ФРАНЦІЯ:

Daria Melnykovych
c/o N. 7 887 93 de Paris
26 rue de Tercy, Paris 18-2
France

НІМЕЧЧИНА:

Ukrainischer Frauenverband
Haus der Begegnung
8 München 5, Rumfordstr. 21

ОБ'ЄДНАНІ, ХОЧ РІЗНІ!

Час химерний!

Буває, що він наче застиг у безрусі. Це особливо відчувається коли ми перебуваємо у важких умовах життя. Уявляємо собі, який повільний час для людей у тюрмах, на засланні, коли перед ними ген далеко кінець реченця, на який їх присудили.

Буває, що час довжиться і з радісних причин! Ми ждемо й не можемо діждатися милої зустрічі, радісної, родинної події.

Але інколи час спішить. Перед нами реченець якогось діла, праці, яка для нас важлива. Реченець зближається, а ми ще не готові, ще турбуємося чи все пройде так, як хотілося б.

І саме тепер час біжить. Вже близько половина 1988 року, пропам'ятного року 1000-ліття християнства в Україні. Час тікає! А чи ми готові?

І ми усі і ті, хто активно заангажований у підготовці цих святкувань, чи ми тільки пасивні учасники святочних імпрез, подій, усі ми з неспокоєм очікуємо на ці важливі дати, які зближаються аж зашвидко!

Великий Концерт у Лінкольн Центрі в Нью Йорку, а опісля в Атланти впровадив українську МУЗИКУ з великої літери в неукраїнський музичний світ. Успіх не тільки у цій одноразовій концертній програмі. Це відкриття дверей у широкий музичний світ. Скільки ж сумнівів, а навіть критичних передбачень попередило ці концерти! А після успіху, знаменитих рецензій, яка полегша, яка радість!

Неможливо тут вичислити усі заплановані програми цього календаря Тисячоліття. Хочеться говорити про настрої і думки, які нуртують нашу спільноту, говорити про турботи, сумніви: чи ми здамо іспит зрілої нації у цю велику річницю?! Одною із таких спільних турбот це думка про брак єдності, про те, щоб у цих святкуваннях переважило те, що нас єднає, що нам спільне а не те, що нас різнить.

Вироблена, вищого рівня суспільність, не означає, що всі її члени однакові. Чим вищий її рівень, тим більш різnorodний її склад. А чим вищий рівень членів спільноти, тим більш вони здібні розуміти один одного, діяти разом у спільних цілях, які їх ріднять, об'єднують.

Дуже часто, говорячи про об'єднання, думаємо що той інший, має зрезигнувати зі своїх поглядів, перейти до нашої групи. Ми віримо, що можна діяти разом у спільних цілях, не відмовляючись від своїх особливих поглядів.

Колишній в'язень, який перебував на засланні за Уралом писав про те, як мав можливість зайти до церкви в поблизькому місті. Була саме вербна неділя, церква була переповнена. Було там теж немало молодих. Читаємо: "...тепер уже не звертають уваги на те чи хто католик, православний чи баптист..."

А ми у вільній країні мусимо вперто повторювати самим собі і один одному, що ми всі українці і ми

ЕВГЕН МАЛАНЮК

СОБОР

*Вірности аж до крови дав нам
примір святой Юрій Побідоносець.
Митрополит Андрій.
(V. 1934).*

Внизу біда яриться злом,
Торгуються глупота й зрада,
Вгорі ж побідний Юр списом
Прохромлює в'юнкого гада.

І гад конає і сичить,
І на той сик його безсилий
Нечиста сила верещить,
Розлючена нечиста сила.

І знов чаїться до часу,
І знов майструє маски й назви,
Щоб сйявну затинить красу й
Стигматами розквітлі язви.

Дарма. Над тишею склепінь
Де вічність Божа тайно спіє,
Росте нестримно в височинь
Панцероносний брат Софії.

Він стереже нагорний храм,
Ковчег невпинної обнови,
Твердиню вірности вікам,
Твердиню вірности до крови.

І ось над суєтою днів,
Де марна кóлоточ ловитви,
Горить любови ярий гнів
І хрест меча, і меч молитви.

І в смуті лютої пори,
І в гострих блискавицях бурі —
Над містом тьмяним, угорі,
Панує Переможець-Юрій.

1938.

Із збірки: *Перстень Полікарпа*. Львів, 1939 р.

здаємо пробу, іспит перед світом: як ми відзначаємо 1000-ліття Християнства! Наші спори, непорозуміння, якщо без них не обійдеться, повинні залишитися під поверхнею нашого суспільного моря, яке назовні повинно грати всіма барвами радісної веселки!

У.Л.

У глибокій скорботі сповіщаємо, що в Торонті, 19 квітня 1988 р. замкнула навіки свої втомлені очі

**Сл.п. СТЕФАНІЯ САВЧУК з роду Грицьких
ПОЧЕСНА ГОЛОВА СВІТОВОЇ ФЕДЕРАЦІЇ
УКРАЇНСЬКИХ ЖІНОЧИХ ОРГАНІЗАЦІЙ**

одна з найвидатніших постатей української діаспори.

Стефанія Савчук, вчителька за фахом, довголітня голова Центральної Управи Організації Українок Канади (1954-1972), її почесна голова (1972); співосновниця (1948), діюча голова (1969-1976), почесна голова (1976-1988) Світової Федерації Українських Жіночих Організацій.

Життєвий шлях Покійної, це служба рідному народові на багатьох різних провідних становищах: голова Комітету Українок Канади — Відділ Торонто, засновниця і директор "Товариства Української Спадщини і Музею в Канаді", член дирекції: Української Кредитової Спілки Торонто, Спілки Видавництва "Новий Шлях", Осередку Української Культури й Освіти, почесний член Президії Українського Національного Об'єднання Канади, член і заступник голови Президії Світового Конгресу Вільних Українців, провідний член Канадського Червоного Хреста, Міжнародного Руху Матерів Канадської місії для справ ЮНЕСКО і член Національної Жіночої Ради Канади.

Оцінюючи віддану працю Покійної, відзначено її Шевченківською медалею, срібною королівською медалею, провінційний уряд Онтаріо іменував її в 1975 р. "Жінкою Онтаріо", Відділ Комітету Українок Канади в Торонті "Жінкою 1975 року", також багатьма іншими почесними грамотами.

Низько хилимо голови перед творчим життєвим змагом Покійної, перед її багатою духовістю.

**ВІЧНА І СЛАВНА ПАМ'ЯТЬ ВІРНИЙ НЕЗЛАМНІЙ ДОЧЦІ
НАШОГО НАРОДУ!**

Екзекутива СФУЖО

ПРОЩАННЯ ЗІ СТЕФАНІЄЮ ПУШКАР

Слово голови Союзу Українок Америки, Марії Савчак, на похороні.

Прощаємо в далеку, неповоротну дорогу непересічну людину, жінку великого масштабу. Інженер по професії, вона не замкнулася у своїх професійних зацікавленнях, а всеціло віддалася праці для своєї громади. Відійшла людина, місце якої годі заступити.

Покійну я пізнала особисто 26 років тому, будучи головою 64-го Відділу США в Нью-Йорку. В тому часі вона була головою Союзу Українок Америки і для мене, голови одного з Відділів, вона була найбільшим авторитетом нашої організації.

Її гарна поява, завжди приємна усмішка, сердечне слово для кожного, притягали приятелів для неї, а тим самим і приятелів для Союзу Українок Америки.

Ім'я покійної пов'язане з нашою організацією вже понад 55 років. Вона, як представниця коопера-

тиви "Українське Народне Мистецтво" у Львові, приїхала на початку 30-их років до Америки, щоб устійнити з тодішнім проводом Союзу Українок Америки, які експонати українського народного мистецтва будуть виставлені в українському павільйоні на світовій виставці в Чикаго 1933 року. Ці експонати, переслані зі Львова до Америки на світову виставку, дали основу збірці українського народного мистецтва США, яка, завдяки старанням покійної, була виставлена у 1964 р. як постійна виставка в Українському Інституті Америки в Нью-Йорку. Згодом цю збірку усунуто з відтіля, але вона дала основу теперішньому Українському Музеєві, що постав у 1976 році в Нью-Йорку.

Покійна інженер Стефанія брала активну участь у підготовці основуючого конгресу Світової Федерації Українських Жіночих Організацій, а опісля активно працювала у Федерації (була заступницею

СВЯТКУВАННЯ СТОЛІТТЯ МІЖНАРОДНОГО ЖІНОЧОГО РУХУ

Національна Рада Жінок США гоститиме біля півтисячі представниць з сімдесяти країн світу у Вашингтоні від 24 червня до 4 липня, коли Міжнародна Рада Жінок відбуде свою Конвенцію. Святкування продовжуватимуться в Нью-Йорку впродовж наступних трьох днів, від 5 до 8 липня. Делегатки проведуть один день в ОН, і матимуть прийняття у посадника міста.

Найважливіші події святкування відбудуться у Вашингтоні — від величавого відкриття у Кенеді Центр в понеділок, 27 червня, до прийняття для делегаток та гостей у репрезентативному Пресовому Клубі Вашингтону в суботу, 2 липня, на якому відбудеться показ історичної ноші України.

Один день після прийняття та зустрічі делегаток з Секретарем Стану, Джорджем Шульцем, в історично реставрованих залах Державного Департаменту, США влаштує прийняття, щоб відмітити століття жіночого руху і тисячоліття християнства. Радо вітатимемо спонсорів-меценатів та гостей на цій репрезентативній та важливій зустрічі у Пресовому Клубі Вашингтону.

Пам'ятайте: Прийняття США та показ історичної ноші під час Конвенції Міжнародної Ради Жінок у Вашингтоні, відбудеться 2 липня 1988 р. 5-8 вечора у Національному Пресовому Клубі у Вашингтоні.

США є активним членом НРЖ і одна із союзниць, яка є заступницею голови НРЖ, братиме участь у панелі про міжнародні відносини в сучасну пору.

НРЖ була однією із перших міжнародних організацій яка провела акцію за те, щоб СРСР подав більш обширні відомості про катастрофу в Чорнобилі.

В 1934 році ця організація зуміла впровадити справу Голоду на форум Комісії Ліги Націй.

Реєстрацією на Конвенції та прийняттям для делегатів та гостей, яке спонсорує Союз Українок Америки, займається 78-ий Відділ США ім. Олени Степанів у Вашингтоні. Історичну ношу приготував 64-ий Відділ США у Нью-Йорку.

Членок США, які бажають допомогти в праці під час Конвенції, просимо зголоситися до Марти Богачевської Хомяк:

1802 Rupert Street
McLean VA 22101
703 790 8518

голови). Була активна в Українському Конгресовому Комітеті Америки, в ЗУДАКУ, в американських і міжнародних жіночих організаціях. Була в управі Національної Ради Жінок США. Брала участь в конгресі у Тегерані. Великий знавець українського народнього мистецтва.

Як українка-патріотка, не могла погодитися з поглядами Еліонори Рузвельт, дружини колишнього президента Америки, і зорганізувала зустріч членок екзекутиви Союзу Українок Америки і представників громадянства з панєю Рузвельт, щоб переданими документами доказати їй помилки, які вона помістила у пресі, як свої враження з поїздки по Советському Союзу.

Як довголітня заступниця голови США, на протязі двох каденцій голова Організації, а опісля її почесна членка, вона здобула собі у членок і в українській громаді любов і пошану.

Наша Організація зокрема втратила в особі покійної свого приятеля. Вона раділа досягненнями Союзу Українок Америки, її турбували його невдачі.

Прощаю покійну паню Стефу в далеку путь від Головної Управи Союзу Українок Америки, її Екзекутиви та всього членства. Нехай американська привітна земля буде їй легка, а пам'ять про неї залишиться назавжди між нами.

МІЖНАРОДНЯ ЖІНОЧА РАДА

В часах Відродження нашої державности (рр. 1917-20) наше зорганізоване жіноцтво увійшло до декількох міжнародних жіночих організацій як повноправний член та провело там велику роботу. Бажаючи закріпити пам'ять про ці заходи для історії та як вказівку на майбутнє — даємо місце споминам визначної діячки і вченої Ганни Чикаленко-Келлер, що стояла в центрі цієї роботи. Цю статтю написала вона ще в 1949 р. на запрошення Об'єднання Українських Жінок у Німеччині та своєї ваги й актуальности вона не втратила.

* * * *

Першою міжнародньою жіночою організацією була Міжнародня Жіноча Рада (The International Council of Women) заснована 1888 р. у Вашингтоні з ініціативи кількох феміністичних діячок із Сполучених Держав Америки, Англії та Франції. Перші роки свого життя новозаснована організація не виявила великої діяльности і тільки коли на чолі її стала 1893 р. енергійна і віддана справі маркіза Абердін (Marquess of Aberdeen) — шотландка, діяльність Міжнародньої Жіночої Ради відразу позначилась. Нова президентка займала в житті становище дуже сприятливе її міжнародній діяльності: чоловік її, маркіз Абердін був дипломатом, послом Великобританії по різних державах, один час прем'єр-міністром, а під кінець — віцекоролем Ірландії. Віддана цілою душею справі міжнароднього порозуміння жінок, леді Абердін використала вповні свої міжнародні зв'язки й знайомства для поширення цієї ідеї. Згідно виробленої 1893 р. в Шикаго програмі, Міжн. Жіночу Раду оголошено Федерацією Національних Жіночих Рад кожної країни, де вже перед тим жінки були організовані і працювали "для добробуту суспільства". Головними точками програми накреслено: 1) Міжн. Жіноча Рада буде підтримувати і працювати для поширення ідеї міжнароднього миру і міжнароднього арбітражу. 2) Вживатиме всіх сил на боротьбу з проституцією, торгівлею жінками та вимагатиме однакового морального рівня для обох полів. 3) Добиватись всіма силами прав голосу для жінок у державах з парламентарним устроєм і старатись впливати шляхом преси чи іншим на законодавство для поліпшення легального становища жінки. 4) Працювати для поліпшення здоров'я (Public Health). 5) Звернути особливу увагу на школи і виховання. Програма дуже широка, занадто навіть широка, щоб її можна було поглибити. Пізніше, коли жіночий рух по всіх країнах розвинувся, окремі точки цієї програми піднесли нові міжнародні організації, засновані часто жінками, що вийшли з Міжнародньої Ради, бажаючи працювати на більш радикальній основі, ніж

то могли робити досить консервативні елементи, об'єднані в МЖР. Наслідком такої диференціації постали згодом: "Міжнародний Союз Жінок за виборче право" (International Suffrage Alliance), виходячи з третьої точки програми МЖР; Ліга Миру і Свободи (League for Peace and Freedom) — з першої точки; Міжнародня Федерація Жінок з університетською освітою (International Federation of University Women) поглибила в своїй праці п'яту точку — школи й освіту. Американки, англійки, скандинавки і французьки були першими, що згуртувалися навколо нової міжнародньої організації і поруч леді Абердін найбільш видатними були її співробітниця з самого початку: п. Огільві Гордон (Ogilvy Gordon), теж шотландка, особливо впливова жінка, бо під її натиском переведено реформу жіночих середніх шкіл у Шотландії, данка Генні Форкгамер відіграла таку саму роль для Данії, маркіза Авріль де Сен Круа (Avril de Sainte Croix) присвятила свою енергію праці на боротьбу з проституцією.

З короткими перервами леді Абердін була президенткою до самої своєї смерті 1937 р., коли п. Огільві Гордон стала на короткий час на чолі, а її наступницею була голандка п. Ван Еген. По смерті леді Абердін діяльність МЖР дуже занепадала. Як видно з попереднього, програма МЖР розрахована у великій мірі, якщо не на безпосередню працю жінок в уряді, то у всякому разі на можливість для них мати вплив чи то на скасування або зміну законів некорисних для жінок, чи на введення нових на її користь, використовуючи пресу, публічні виклади та інше.

Українську Національну Раду засновано на весні 1920 р. в Кам'янці Подільській. Ініціативу подали дві видатні українські діячки — Людмила Старицька-Черняхівська та Софія Русова, які осягли від уряду УНР мандат для мене (я жила тоді в Швейцарії) бути представницею на конгресі МЖР в Осло у 1920 р. Уряд УНР тоді ще існував, хоч уже з обмеженою територією з осідком в Кам'янці, — у всякім разі ще була своя держава. Нема чого дивуватись, що коли тієї держави не стало, наше становище в МЖР дуже захиталось. Правда, була ще Галичина і, як побачимо далі, при розгляді відносин між українськими жіночими організаціями та міжнародніми, як от Союзом за Виборче Право або Лігою Миру і Свободи, ті справи так формально не поставили й не розв'язали. Для українок у Галичині зроблено виняток і ті залишились надалі членами обох міжнар. організацій. Міжнародня Рада знову ж поставила справу цілком

формально на підставі точки в програмі, де говориться, що Міжнародна Рада не встриває у внутрішні справи держави себто в цім випадку — Польщі. Баганим їм приводом стало те, що українські делегатки (п. Русова і я) винесли, на доручення Союзу Українок у Львові справу смерті Ольги Басараб у польській в'язниці на зборах Міжнар. Екзекутиви у Копенгазі 1924 р., де вперше з'явилися польки, підтримані француженками. На жаль прийшло до прилюдного конфлікту між українською та польською делегаткою (С. Русова відмовилася подати руку п. Шебеко, коли голова Данської Нац. Ради звела їх, щоб познайомити). Правда президія призначила голову комісії "Мир і арбітраж" п. Кедбері (Cadbury) (відому квекерську діячку, якій я передала всі дотичні документи, переслані Союзом Українок, для розгляду справи (я була секретаркою для закордонних зносин). Листування з п. Кедбері тяглося досить довго, вона довела справу до запитання польського посла в Лондоні, який, як видно з її листів, обіцяв звестися з своїм урядом у Варшаві, а той від усього відмовився. Вже на конгресі у Вашингтоні, куди мене вислано в 1925 р. (і де мене так діяльно підтримували американські українки з п. Лотоцькою на чолі, що тоді ж таки заклали свій Союз Українок), мені ясно було, що доля нашої Національної Ради вже вирішена. Сама президентка і члени президії висловлювали мені свій жаль і по конгресі повідомили, що призначають спеціальну комісію з 3-х (англійка, данка і швайцарка) для розгляду дальшої нашої участі, як повноправного члена МЖР. Щось пів року тяглося листування, де я боронилась, як могла. Моїм найдужчим аргументом було: МЖР має в програмі "невтручання в справи окремих Національних Рад", отже не держав, а коли нашу Нац. Раду прийнято в склад МЖР 1920 р. в Осло, польської Нац. Ради ще не було. Але вислід був негативний: мене сповістили, що не почувують себе покликаними, противно духові їх програми, втручатись у внутрішні справи Польщі й що нашу Нац. Раду "тимчасово виключають до того часу поки в нас не буде власної держави". Леді

МАРІЯ ГОЛОД

УНІВЕРСИТЕТСЬКІ ДВОРИ

Сірі будинки довкруги
зелених майданів.
Старі дерева й молоді:
клені, дуби, берези
берести і глід.
Тут час стоїть,
бо люди молоді
заповнюють усе:
залі, кружганки, коридори,
хідники, кафетерії і двори,
майдани і стежки.
Тут вічна молодість
бажає світ
в інше русло звернути.
І може часом цього досягне.
Та вічна теперішність
задержує хід часу:
цей, нереальний світ науки
живе як анахронізм
у кожному часі й порі.

Із недрукованої збірки "Торонто"

Абердін сама підписала листа і з власноручними висловами свого жалю та приязні до українок. Пізніше я зустрічалася в Женеві із Ван Еген, що тоді була секретаркою МЖР, а згодом її головою, і від неї почула, що на нашому боці були всі скандинавки, а також англійки і делегатки з різних доміній (від останніх прийшли також співчутливі листи) і бажали знайти якийсь компроміс, але француженки перемогли на користь польських домагань.

Передрук: заховуємо правопис оригіналу.

СОЮЗ УКРАЇНОК АМЕРИКИ КОМІСІЯ ФОНДУ ІМ. ЛЕСІ І ПЕТРА КОВАЛЕВИХ проголошує ЛІТЕРАТУРНИЙ КОНКУРС

на історичну повість або оповідання

Тему можна зачерпнути з будь-якого відтинку української історії. Реченець конкурсу — 31-го грудня 1989 р. Твори повинні бути написані на друкарській машинці в трьох примірниках. Допускається до конкурсу теж твори, які вийшли друком у 1986-му і пізніших роках. Твори, підписані псевдонімом, повинні мати теж залучену конверту з прізвиськом автора. Склад журі і висота нагород будуть подані пізніше.

З УКРАЇНИ ПИШУТЬ

Ми вдячні нашим друзям, які пересилають нам уривки з листів, які вони одержують з України, а теж із далекого Казахстану. Подаємо ці уривки нашим читачам без змін правопису.

Редакція

І по TV багато цікавих передач, що "їдуть" майже вночі. Але нічого. Вже деякі бувші "закриті теми" проїлись. Можна вибирати.

Перебудова в основному йде в центрі. На периферіях відставання. Як сказав письменник Яворівський у "Літ. газ.": — передні колеса вибралися зі старої колії, а задні ще буксують. Не забувайте, що всі зміни, які відбуваються, тільки — для зміцнення існуючої суспільно-економічної системи. І з минулого візьмуть тільки те, що для цього потрібно. Це довга тема. Важко все у листі написати. Кожний день приходить щось нове. Не будемо випереджати перебудову.

* * *

Затримала трохи лист, бо готувалася до Шевченківського концерту. Дуже всім сподобався, я була щаслива, бо все, що задумала, вийшло чудово. У нас аж до 22-го березня йде ряд концертів і в Опернім театрі, і в театрі ім. М. Заньковецької, і в Філармонії. Співають хори, ансамблі, ставляться уривки з опер, вистав... Відкрилася чудова виставка Шевченкіяна Івана Марчука — це прекрасні самобутні твори, це — можна сказати — нове бачення Шевченківських творів. Так, що маємо тепер багато імпрез. Недавно в Консерваторії діти грали мініатюри Барвінського! Яка це чудесна музика! Яка лірична і сумна.

Був присвячений концерт Людкевичеві, його концерти для скрипки з оркестром і фортепіано з оркестром. То було щось неземне! Кожного дня маємо по декілька концертів, лекцій, виставок. Ніхто не встигає все оглянути, прочитати. Культурне життя міста значно підвищилося. Це радує.

* * *

Дуже втішилася, що Вам сподобалися поштівки. В нас таке малярство розуміє найшвидше молодь, старші люди ставляться до модернізму трошки упереджено, їм ближчий по душі реалізм. Тому я не думала, що Теті так сподобається робота нашого художника. Я передала йому Ваші враження, він був зворушений і дякує за щире слово.

Пару тижнів тому мали ми гарну імпрезу. Молодь вирішила допомогти майстрам чорної кераміки з Гавареччини (я вже писала Вам про них). Так от молодь поїхала туди, скупила вироби і в неділю на площі біля Бернардинського собору зійшлися торгувати. Всі були в народних строях. На варті стояли козаки, які гарматним пострілом сповіщали про

Петро Гуменюк. Графіка.

початок свята. Були тут і перебрані древньоруські воїни в шоломах, латах, кольчугах, з щитами і списами. Вони, мов з сивої давнини князівської прийшли сюди, щоб укріпити зв'язок між минулим і сьогоденням. Дівчата в кожухах і хустинах танцювали і співали, припрошуючи до торгу. Одночасно в усіх кутках молоді митці продавали свої вироби: хто картини, хто вишивку, хто кераміку, хто жіночі прикраси. Щораз протинає площу віз із зазивачами. Скільки народу зібралось! Як гарно всі бавилися! Всі зібрані кошти пішли на відродження промислу чорної кераміки. Плянємо в Гавареччині відкрити аматорську школу для дітей, матеріально допомагати тим дідусям, що з простої глини вмюють казку робити. Цими днями Львів готується до святкування Шевченківських днів: з 9 по 22 будуть іти концерти; приїхали різні художні колективи, хори, в театрі ім. М. Заньковецької відновлюють "Гайдамаки". Так, що творче життя нашого міста буяє всіма барвами.

Як бачите, скучати нема коли, мама деколи аж свариться — що я від хати відреклася, все десь бігаю і бігаю. Як виходжу зранку — так ввечері повертаюся. Деколи вже така змучена, що ледве до хати доходжу, але на душі — радісно, бо всюди бачимо вдячні очі і щирі усмішки. Це все повертає силу — людська радість і вдячність — найвища плата за працю. Ось такі то в нас новини.

ПОЯСНЕННЯ ДО БАЛАДИ ПРО МАТІР

Цілиноград, 10.11.79 р.

Я десь прочитав, що в Іраці, в печері Схіу, знайдено закам'янілі кістки 13-річного неандертальця, навколо них зібрали пилок із квітів, але його тут в 10.000 раз більше, ніж навколо інших кісток. Цей пилок належав найяскравішим і найзапашнішим квітам, що ростуть навколо печери.

Ці квіти були зібрані 1,5 мільйонів років тому. Може це мама назбирала? Але, якщо так давно мама була така розумна і така ніжна, то чому мами сьогодні не можуть проявити розум і ніжність і не спинити руку сина, що занечищує землю, воду і повітря, що крає карту світу і готовий натиснути на гашетку від атомної бомби?

3. Гелемей

3. ГЕЛЕМЕЙ

БАЛАДА ПРО МАТІР

Яскраве сонце, але не спекотно,
Легенький вітер в травах шелестить,
Десь в небі пісня ллється безтурботно
Про те, як гарно на цім світі жить.

Але чекайте, хтось там під горою
То йде, то стане, то-поклін землі.
Так ніби жінка з пишною косою,
І щось блищить на низькому чолі.

Підходить ближче. Стала, мов причинна,
Букет яскравий тисне до грудей,
І тихо шепче: винна! винна! винна!
І сльози ллють з невидячих очей.

Ще раз нагнулась, ще нарвала квітів,
Ридаючи, попленталась до скал,
Бо там в печері застигають діти,
Бо там в печері смерті злий оскал...

...І сон пропав... Чи сон, чи, може, справді
Прийшла до мене з глибини віків
Ця бідна жінка в горі непораднім,
Щоби нарвати квітів для синів.

Один із них, що мав тринадцять років,
Був наймолодший серед молодих,
Він мамі приносив лише неспокій, —
І ось затих, навіки вже затих...

Ввійшла до склепу, згорбилася мати,
Поклала квіти в голови синів,
А там, де менший — не змогла встояти,
Бо світ навколо знову потемнів.

Отямилась... Ще раз поцілувала,
Накрила тіло цвітом запашним,
І довго ще навколішках стояла,
Прощалася з синочком дорогим...

Мільйони років — пролежав у гробі
Пилок з тих квітів навкруги кісток,
Як свідок мук, що вічно носить в собі
Нещасна мати вбитих діточок.

До вас мої слова, всі мами світу:
Для чого ви плачете синів?
Лише для того, щоб пилок із цвіту
Холодне ложе в скелі темній грів?

Над нами смерть нависла безпощадна
Чи то від бомб, чи від отрути мли...
Спитайте, мамо, сина, але владно:
— Чи ми для цього в світ вас привели?!

Покличте, мамо, старшого на раду,
Загляньте в очі, спалені вогнем,
Спитайте: — Сину! А чи ти не зрадив
Задля химер зловіщих і мене?

*

Яскраве сонце знов по небі ходить,
Розкішні трави радують людей.
То хай мами по них безпечно бродять,
Збирають квіти для своїх дітей!

Не на могили, ні! На уродини!
На повний стіл в весільні ясні дні!
І хай горить в очах твоїх, ЛЮДИНО,
Любові сонце й розуму вогні!

Про це тебе благає мати сина,
Що згинув там десь, в глибині віків...
Послухай серце матері, ЛЮДИНО,
Заради щастя всіх земних синів!

Цілиноград, 2 листопада 1979 р.

ДВА КАЛЕНДАРІ.

Що треба знати про календар.

Календар — це система міряння часу й ділення його на роки, місяці, тижні та дні, побудована на положенні землі супроти сонця. Час, який потрібно землі щоб обернутися раз довкола сонця — це одиниця часу, або один рік. Календар дає можливість зазначувати дати подій і відстань часу.

Вже 4000 літ до нашої ери старинні єгиптяни збагнули, що астрономічні явища підлягають регулярним змінам і встановили, що рік має 365 днів. З того часу було багато календарів, але ні один з них не справлявся задовільно зі свого завдання. За римських часів астрономи обчислили, що рік складається з 365 і $\frac{1}{4}$ дня. На тій підставі римський імператор Юлій Цезар, при допомозі грецького астронома Сосигена 46 р. до Христа, видав календар, який згодом назвали його іменем — Юліанський. Взавши до уваги, що кожного року час продовжується на одну четвертину дня і за чотири роки додається один день до календарного року — створився т. зв. переступний* рік і тоді місяць лютий дістає додатковий 29-ий день. Встановлено, що кожний рік, що є подільний на чотири, є переступним роком. Ця реформа була підставою Юліанського календаря. Згодом і християнський світ 325 р. на першій екуменічній соборі в Нікеї прийняв його в церковнім житті. Цей собор теж назначив день 25-го грудня як дату Різдва й рішив справу датовання Великодня. Юліанський календар перетривав 1500 літ.

Хоч вже в 730-ім році було відомо, що і цей календар відбігає від соняшного (астрономічного) року, ніхто, однак, не відважився взятися за реформу і такий стан тривав ще дальших 800 літ. За той час календар став наглядно несумісний зі соняшним роком і зі сезонами. Астрономи обчислили, що за Юліанським календарем рік є задовгий на 11 хвилин і 14 секунд, себто, що соняшний рік має точно 365.2422 днів, а не 365.25, як це є за Юліанським календарем. Хоч здавалося б, що ця різниця є незначний проміжок часу, але за 15 століть прибиравалося 10 днів надвишки, або 3 дні на кожних 400 літ.

Щойно 1582-го року папа Григорій XIII на підставі докладних обчислень астрономів впровадив поправки до старого календаря і декретом (буллою) встановив пропустити 10 днів в календарі і замість 5-го жовтня, поставити дату 15-го жовтня. Це виправило розбіжність в календарі, яка прибиравалася до 16-го століття. Але, щоб і на будуче календар віддавав точно дати згідно зі соняшним роком, треба взяти до уваги тих три дні на кожних 400 літ, що і дальше будуть акумулюватися. Тому постановлено, що

лиш щочетверте рівне століття буде переступним роком, або лиш ті, що є подільні без решти на 400. Нпр. за новим календарем роки 1700, 1800, 1900 не є переступні, бо не діляться на 400. А роки 1600 і 2000 лишаються переступні, бо є подільні на 400. За старим календарем (Юліанським) всі рівні століття є переступними роками, бо є подільні на 4. І тут є різниця між двома календарями. Всі решта років (не-столітні), які діляться на 4, є переступні роки за обома календарями.

Новий Григоріанський календар став універсально прийнятий державами. Не прийняли його патріярхи Східних Церков. Треба знати, що 1054-го р. стався розлам між латинською й візантійською Церквою на канонічній тлі. Патріярх і папа кинули антеми взаємно один на одного. Це відчуження й ворожість тривали цілі століття. Щойно 1960-го р. папа Павло VI і патріярх Константинополя Атанагорас просили взаємного прощення і формально зняли антеми, а навіть урочисто зобов'язалися довести обі Церкви до таїнственої спільності. Тому й не дивно, що в 16-ім столітті східні патріярхи поставилися неприхильно до реформи календаря, яку впровадив римський папа. В наслідок того від 16-го століття прибиравалося ще три дні різниці між двома календарями (В 18-ім столітті було 11 днів різниці, в 19-ім 12, а в 20-ім є 13). Тому, що 2000-ий рік є подільний на 4 і на 400 — різниця між календарями в наступнім столітті лишиться ця сама, що тепер — 13 днів — аж до 31 грудня 2100-го р.

Тих 13 днів різниці між календарями унагляднюються, коли йдеться про дати свят. Дата Різдва є стала — 25-го грудня. Коли поглянути на календар в Альманаху У.Н.С., то побіч дати 7-го січня нового календаря, є дата 25-го грудня — дата Різдва за старим календарем. Великдень, найбільше свято в християнським світі, є однак рухомим святом і від його місця в календарі залежать теж дати всіх інших рухомих свят. Дата Великодня залежить від соняшного циклю і від фаз місяця, які є такі різні між собою, що ніяк не можна їх порівняти, ані довести до спільного фактора. Оборот місяця довкола землі є еліптичний і між одним, а другим новим місяцем є пересічно 29.53058 днів, або 29 днів, 12 годин і 44 хвилини. Тому й дати Великодня змінюються з року на рік. Історично Великдень припадає три дні після Розп'яття, яке сталося день перед жидівською пасхою, тому й дата його є в тижні жидівської пасхи, але не може бути того самого дня і мусить бути в неділю. Собор в Нікеї (325 р.) постановив, що Велик-

Продовження на ст. 16

УКРАЇНСЬКА МАТІР У ТИСЯЧОЛІТТЮ

Завдання й обов'язки української матері складні і трудні, як в Україні так і в розсіянні, а відповідальність її перед народом величезна, бо "найтяжчий злочин — вкрасти у народу тобі повірене життя" — сказав Симоненко. І це правда. Серце матері страждає однаково, чи її сина уб'ють у бою на війні, чи син її відцурається свого народу, чи погорджує нею і прожене стару і немічну зі своєї хати або віддасть до старечого дому.

Важкі завдання української матері на рідних землях і на чужині: в українському селі, споконвічній твердині української пісні й українського слова, де зберігались віками традиції і любов до рідної землі, тепер молода мати мусить ходити на працю у колгоспі, а її дитина виростає в яслах, найчастіше під опікою вчительки-росіянки, що не навчає любови до свого, але чужого уряду, до ворожої окупанської нації. Багато дітей підпадає під впливи чужого докільця в піонерських клюбах, де діти мають кращі харчі та іграшки, користають з дарових прогулянок, а в шкільному віці зі спортивного вряду, музичних і танкових курсів, а все оте спілкування відбувається у чужій, а не рідній мові. Так було вже в 1960-их роках, як це влучно відмітив тоді Іван Дзюба в своїй студії "Інтернаціоналізм чи русифікація?": "Мой син із-за етого українскаго язика не пошол в школу. Он ненавидет учительницу украинскаво язика. Он називает ее "бандеровка". І так вирости і виростають даліше вислужники, які неначе яничари не люблять нічого рідного і тому служать ворогові. Таке то приниження української мови і не лише мови, але й культури і своєї гідності довело до спустошення, яке грізним мementом охопило українських радянських письменників у минулорічному, 1987 р. з'їзді СУП.

Страдальна українська мати! Не допоможуть тобі "перестройки" і "гласность", бо треба було б перемінити свідомість і гідність!

А тут? Скільки матерів чує кожного тижня, а може й кожного дня: "Я не хочу ходити до школи українознавства, я не потребую української мови"! "Я американець, канадець, австралієць і Бог — зна хто?" Не легко також завдання української матері в розсіянні по чужих чужинах. Тому українські школи що раз то менші чисельно. Батькам часто жалко, що їх дитина "перевтомлюється", бо аж 6 днів ходить до школи. А ми хіба не ходили 6 разів до школи та й не мали авт чи автобусів? То ж не жалійте, українські матері, своїх дітей, не мрійте про їх "велику кар'єру", бо чого ж варта кар'єра, коли втратите свого

сина чи дочку для свого народу? Українська стара приповідка каже: "Дитину ховати — це камінь глодати". Підніміть цей камінь-обов'язок і, не зважаючи на усі камені, що їх кладе життя на вашому шляху, ваш найважливіший обов'язок — збереження своєї дитини для України.

У "Свободі" з дня 26 лютого ц.р. був поміщений лист до редакції п.н. "Українська мама", що сердечно й приступно з'ясовує обов'язки української матері в розсіянні. Тому треба дякувати і часто повторяти цінний для всієї еміграції лист ВШ. Ольги Шкафаровської-Рудик, матері, що на чужині виконує добре свої материнські завдання — МАТЕРІ ТИСЯЧОЛІТТЯ!

З ЛИСТІВ ДО РЕДАКЦІЇ

УКРАЇНСЬКА МАМА

Мені чомусь здається, що матері двоє малих дітей є тяжче пережити шкільний рік, як тим малим дітям. А кому ще тяжче? — Українській мамі.

Мої сусідки аж віддихнули, коли на початку вересня їхні діти сіли на автобус і поїхали до школи. А я не віддихнула, повернулася до хати й зараз зажила додаткові вітаміни, бо я знала що з тим першим днем починається довгий і тяжкий рік.

...Як і всі родичі, ми, українці, хочемо нашим дітям дати все що в наших силах, і тому по науці вони мають різні заняття — балет, музика, спів, спорт. Але на тому не кінчається. Коли неукраїнські родичі відпочивають, а їхні діти подворі бігають чи до телевізії приліплені, то ми і наші діти далі в дорозі. Бо не забудьмо — українознавство, народні танці, сумівські чи пластові сходи, гра на бандурі, проби хору, драматичні гуртки, світлички, національні свята чи програми і Служба Божа кожної неділі...

...Але я не шкодую свого часу і буду це щороку робити. І коли будуть мої діти вже старші, то навіть на забави знову почну ходити. Тільки бажаю одного, щоби ви, українські матері, також водили своїх дітей. Не шкодуйте свого часу і часу. Нехай наша українська молода громада зростає і співпрацює. Веселіше буде нам і нашим дітям.

Оля Шкафаровська-Рудик
Йорктаун Гайтс, Н.І.

Українські Матері, відсвіжені й скріплені святкуваннями 1000-ліття Християнства, несіть гордо ваші щоденні завдання і виконуйте цей великий обов'язок збереження ваших синів і дочок для України, бо молоді Матері — остання твердиня нашої національної свідомості! Наша матір ніколи не була "плячкою", але була захисником найціннішого скарбу — молодого покоління!

РИБОЛОВИ

Кажуть, що на світі існує лише чотири категорії людей: *холерики, сангвініки, флегматики і меланхоліки*.

За першу категорію говорить вже сама назва. Це люди, так би мовити, холеричного темпераменту. Вибухливі, нестримані, нетерплячі, песимістичні і загально "несприятливі". Світ для них є лише плятформою для показу злості і невдоволення.

Зовнішньо вони переважно худорляві, "канчасті" і холодні. Одним словом — холерики!

Сангвініки — це вже щось зовсім навпаки.

Зовнішньо вони здебільша кругленькі вздовж і впоперек і теплі в дотик. Вони оптимістично веселі і на світ дивляться поблажливо. В церкві на тацу дають щедро в надії, що небо колись простить їм усі прогріхи і не поспішатиметься забирати їх до раю, бо й на землі їм цілком добре... Це — сангвініки.

Флегматики — люди апатичні. Вони холодно-кровно дивляться на світові події. Їх не цікавить Аятоля Хоумені, їм байдуже, чи Світовий Конгрес Вільних Українців має фінансові труднощі і чи попсувався в хаті холодильник.

Мелянхоліки — люди вродженого смутку і культивованої туги. Їх очі перманентно прикриті плівкою жалю, світ для них — це джерело депресії і безвихідності. Вони уважають себе вічними жертвами несправедливостей і невирозуміння. Страшенно депримує люди — мелянхоліки...

Та на мою думку, крім *холериків, сангвініків, флегматиків і мелянхоліків* — існує ще одна категорія людей. Це — *риболови*...

Вранці (рано вранці), коли сонце ще протирає очі і вітерець лагідно голубить поверхню озера, вони, натягнувши старі штани, нервово бовтають пальцями в відрі з рачками, або колупаються в коробці з хробаками, в надії, що ні перші, ні другі за ніч не вмерли наглою смертю.

Переконавшись, ладують вудки до авта, натягаючи на голову старий (обов'язково старий) капелюх.

В цю мить до них **не приступай!**

Ритуал підготовки до риболовства відбувається в напруженому солінні і скупченій злості.

Одним словом — холерики...

Під час пхання човна на воду — атмосфера згущується. Тишу ранку полохають лише не зовсім цензурні вислови...

Та ось човен на воді, мотор, заспано пчихнувши, набирає енергії і вода втішено пускає бульки... Берег віддаляється...

Риболов переможно дивиться в простір, шукаючи орлиним оком підхожого місця для свого чародійства... Мотор замовкає, нещасні хробаки, чи рачки чіпляються на гачки, вудки спускаються в воду і — наступає тиша... Риболов чекає...

То ж нехай чекає... Ми — почекаємо також...

Після кількох годин (5-ти, 6-ти або й довше) ви раптом чуєте мотор автомашини. Риболов приїхав...

Пригадуючи ранкового холерика, ви обережно виходите на зустріч. І — здивовано зупиняєтесь. З авта виходить не та людина!

Лице усмінене, старий капелюх сидить відважним кутом на голові, очі блищать і втішено оглядають світ.

— Три!... Четверта, холера, зірвалась.. Дивись, оця не менше, як три фунти!...

— Чотири! — кажете щедро.

— Думаєш? А й справді, маєш рацію... Але дивись яка!.. Від ліктя до кінця пальців!...

— Довша... — кажете великодушно, відсунувши голову риби від ліктя. Хвіст вистає..

— Направду вистає!!! А ця — теж не гірша... Може трішки менша...

— Небагато! — захоплюєтесь.

— Але та, що зірвалась.., геть вудку зігнула вдвоє.. Величезна була, як кінь...

— Напевно!... Нічого, зловиш іншим разом.. — кажете впевнено.

Решта дня проходить в цілковитій гармонії. Підгоріла зупа смакує знаменито, горяч не заважає, внуки — чудові і світовий еквілібріум ідеальний.

Ви щасливо зідхаєте: сангвініки приємні люди... І де подівся ранішній холерик?..

Не тіштеся завчасно! Він тільки на коротких вакаціях...

Почекайте до завтра, коли чоловік прийде без риби...

— Нічого не зловив?

— Тобі вчорашньої замало?..

— Та ж я тільки спитала...

— Ти все "тільки питаєш"... Сама б спробувала! Думаєш, що сидіти годинами на горячі така приємність!...

— То не сиди! Хто ж тебе примушує?...

— Ага!.. Вже й годинки спокою людині жалуєш...

Ох! — зрезигновано зідхаєте. Горе з тими холериками... І де ж подівся приємний сангвінік?..

Не бійтеся, він взяв лише короткі вакації. Почекайте до завтра!... Завтра небо трохи хмуриться, але ритуал підготовки проходить за пляном.

Докінчення на ст. 26

З ВАШІНГТОНУ ПИШУТЬ

ВАШІНГТОН, Д.К. — Бувший дисидент Леонід Плющ і американський історик проф. Роберт Конквест були відзначені нагородами Антоновичів за їхні досяги в ділянках літератури і українознавства. Ця сьома з черги церемонія, на яку прибули біля 150 осіб, відбулася в елегантній залі в Джорджтаун Університеті в неділю, 20 березня ц.р.

"Нагорода Антоновичів це наш трибут українській культурі", сказав д-р Омелян Антонович, який відкрив програму. Привітавши всіх присутніх, д-р Антонович передав керівництво програми д-рові Романові Шпорлюкові, професорові історії при Мічіганському Університеті.

Проф. Шпорлюк підкреслив символічне значення того вечора, яким українська громада вшановує авторів книжок про "творця нашої нації" (Тараса Шевченка) і про "нашу найбільшу трагедію". Він представив поета Богдана Рубчак, професора літератури при Університеті Іліной в Чикаго, який виголосив слово про Шевченкознавство і ролі книжки Леоніда Плюща "Екзод Тараса Шевченка."

Простудіювавши критичні твори Плюща ще з часів Києва, проф. Рубчак назвав згаданий текст "зенітом" його праці як літературознавця. Леонід Плющ не подає "вівісекції тексту", як нині є популярно, сказав проф. Рубчак. Натомість, він "вживає" і "переживає" даний текст. З відповідними прикладами, проф. Рубчак проаналізував "Екзод Тараса Шевченка" і ствердив, що Леонід Плющ не застосовує одного критичного підходу, але радше користується різними засобами й методами.

Д-р Омелян Антонович відчитав грамоту і вручив нагороду Леонідові Плющеві.

Пристапивши до мікрофону, Леонід Плющ виголосив цікаву доповідь про покійного поета-мученика Василя Стуса. Скорочену версію англійською мовою подала проф. Марта Хомяк.

Другого лавреата премії Антоновичів представив проф. Шпорлюк. Роберт Конквест, автор книжки, яка описує страшний голод в Україні 1932-33, "Гарвест оф Сорев", не тільки історик, але і поет і письменник прозаїк. Відчитавши листу деяких наукових праць проф. Конквеста, проф. Шпорлюк відмітив, що автор виявляв глибоке розуміння української проблематики вже рано у своїй науковій кар'єрі.

Прийнявши нагороду від проф. Антоновича, Роберт Конквест з усмішкою пожартував, що Леонід Плющ своєю книжкою заслужив обидві нагороди і що він чується щасливим, що дістав одну.

"Ви подумали б, що таких ворогів як Гітлер і Сталін вистачило б, але український народ має ще інших ворогів — навіть в С.Ш.А.", сказав проф.

Д-р Омелян Антонович вручає грамоту Леонідові Плющеві.

Dr. Omelian Antonovych grants Leonid Plyushch his certificate prize.

Конквест про групу "злбних або дурних академіків — навіть слово академіки тут не підходить".

Він поінформував присутніх про найновіші досліді щодо голоду і сказав, що поволі правда дає себе знати. Совети вже признали, що був голод і що його спричинила нерозумна політика. Але вони даліше заперечують, що намір цієї політики був

*Промовляє Роберт Конквест. Сидять О. і Т. Антоновичі.
Speaking: Robert Conquest. Seated: O. and T. Antonovych.*

геноцид і що голод був спрямований проти українського народу. "Аж доки Совети не признають голоду, вони не зможуть справді зрозуміти дійсности", закінчив проф. Конквест.

Накінці коротко промовляла Дарія Стець, президент "Вашінгтонської Групи", організації, яка співспонсорувала цю імпрезу. П. Стець погратулювала Леонідові Плющеві і Робертіві Коквестові. "Вашінгтонська Група" це організація українських професіоналів, яка старається познайомити неукраїнців з українською культурою і історією. Дохід вечора (20.00 дол. від особи) пішов на користь фонду "Вашінгтонської Групи", який підтримує науковців, що займаються дослідями в ділянці українознавства.

Фундація Антоновичів була заснована в 1980 році, щоб "сприяти взаєморозумінню між українцями і

американцями, та українцями американського походження і американцями з інших етнічних груп". Фундація також гуманітарно помагає індивідуальним українцям і українській громаді взагалі.

Нагороди Антоновичів, в сумі 5.000.00 дол. вручаються щорічно людям, які підвищують науку і визнання української культури, а саме: українську літературу, історію, релігію і гуманістику.

Нагорода з літератури все за праці в українській мові; наукова нагорода може бути за працю в якій-небудь мові.

До журі цього року належали: проф. Богдан Рубчак, проф. Іван Фізер (Ратгерс Університет), проф. Роман Шпорлюк, і проф. Ярослав Пеленський (Університет Айова).

Катерина Рудницька

НЕДОКІНЧЕНИЙ ДЕННИК

Жовтень 5. Сьогодні почалось моє життя. Мої батьки ще про це не знають. Я є менша, як зерно яблука, але я вже є Я. І хоча я ще наразі зовсім без форми, я буду напевно дівчинкою, з ясним волоссям, з лазуривими очима і буду дуже любити квіти.

Жовтень 19. Я вже трішки виросла, але я все ще є замала, щоб сама щонебудь чинити. Моя мама все за мене робить. І дивне, що вона все ще не знає, що має мене під своїм серцем. Вона годує мене своєю власною кров'ю.

Жовтень 23. Моє лице почало трохи формуватись. Подумайте! За рік я вже буду усміхатись, а ще пізніше і говорити зможу. Я знаю, що моє перше слово буде МАМА. Хто посміє сказати, що я ще не правдива людина? Я є правдивою і живою, так, як найдрібніша крихта хліба є все хлібом.

Жовтень 27. Моє серце вперше почало битись сьогодні само від себе. Від тепер воно буде ритмічно битись, впродовж цілого мого життя, без відпочинку. Вкінці, по багатьох роках воно змучиться, — перестане битись, — тоді я помру.

Листопад 2. Кожного дня я трішки виростаю. Мої ручки і ніжки починають набирати форми. Але, як довго я ще мушу ждати, поки мої малі ноги біжком понесуть мене до мами, а мої малі руки зможуть обняти мого тата?

Листопад 12. Тепер маленькі пальчики почали формуватись на моїх руках. Дивне! Які маленькі вони тепер. Колись вони будуть зривати квітки, бавитись бальончиком, гладити котика, чутливо стискати чиюсь

руку. Може будуть чудово грати на скрипці, чи піяно, або малювати чудові образи.

Листопад 25. Мої батьки ще не знають, що я маленька дівчинка. Вони певно сподіваються хлопчика, або може близняток. Але я здивую їх! І я хочу називатися Катруся, так як моя МАМА.

Грудень 10. Моє лице вже цілковито оформлене. Я так хочу бути подібною до моєї мами.

Грудень 13. Тепер я вже можу бачити, але навкруги мене ще темнота. Але незабаром очі мої відчиняться і побачуть світ: сонце, інших дітей, квіти, горе, море, веселку. Як вони справді виглядають. І як ти, мамо, дійсно виглядаєш.

Грудень 24. Мамо, я чую биття твого серця. Чи ти чуєш тихе биття мого, що б'ється рівномірно, -тук, -тук, -тук... Ти будеш мати гарну, здорову дівчинку, мамо. Знаю, що деяким дітям нелегко прийти на світ, але є багато добрих лікарів, що помагають тим дітям і їхнім матерям. Знаю також, що деякі мами не хотять їхніх дітей. Але я з нетерпливістю чекаю, щоби сидіти на твоїх колінах, гладити і цілувати тебе і бавитись твоїм волоссям. Чи ти чекаєш на мене так само мамо, як я чекаю на тебе?

Грудень 28. Мамо! Хто це ті люди? Чому вони забрали мене від тебе? Чому перетяли нитку мого життя? Нам було б так чудово жити разом. Мамо!

Art. Loretha Young переклала з польського "Соданіст" до Рідерс Дайджест, а з польського на українську мову переклала Юлія Добощ.

Вісті з Централі

Річне засідання Головної Управи Союзу Українок Америки відбудеться в днях 22 і 23-го жовтня 1988 р. в домівці СУА в Нью-Йорку.

В часі засідання відбудеться розіграш дарунків, які придбали Округні Управи СУА на потреби "Нашого Життя".

ОКРУЖНІ З'ЇЗДИ ВІДБУЛИСЯ:

Округа Філадельфія 24 квітня 1988 р. Від Екзекутиви СУА була присутня голова СУА Марія Савчак. На голову Округу вибрано **Оксану Фаріон**.

Округа Нова Англія 24-го квітня 1988 р. Від Екзекутиви присутньою була заступниця голови СУА Лідія Гладка. На голову Округу вибрано **Лідію Фицлович**.

Округа Південний Нью-Йорк 24 квітня 1988 р. Від Екзекутиви СУА була присутня кореспонденційна секретарка СУА Марія Томоруг. На голову Округу переобрано **Теодозію Кушнір**.

*****

100 ТИСЯЧНИЙ ФОНД ІМ. ОЛЕНИ ЛОТОЦЬКОЇ

В місяці лютому, березні і квітні 1988 р. вплинуло:

Округна Управа СУА Дітройт	100.00 дол.
22-ий Відділ СУА, Чікаго, Іл.	100.00 дол.
29-ий Відділ СУА, Чікаго, Іл.	100.00 дол.
51-ий Відділ СУА, Чікаго, Іл.	100.00 дол.
7-ий Відділ СУА, Акрон, Огайо	50.00 дол.
У рубриці "Замість квітів" і подяк	45.00 дол.

Разом: **495.00 дол.**

Досі вплинуло: 80,490.00 дол.

Разом: **80,985.00 дол.**

Замість квітів на свіжу могилу **бл.п. Софії Онуфрик**, складаємо 25.00 дол. на Фонд Олени Лотоцької, **61-ий Відділ СУА**

На 100-тисячний Фонд ім. Олени Лотоцької складаю 20.00 дол., **Ольга Пашковська**

ОКРУЖНИЙ З'ЇЗД СУА В ОГАЙО

В неділю 13-го березня 1988 року відбувся в домівці СУА Округний З'їзд Відділів СУА в Огайо. Ми мали честь і приємність вітати на нашому з'їзді голову СУА Марію Савчак. Тетяна Сілецька, голова Округу відкрила з'їзд. Вона прочитала порядок нарад, який прийнято. Вибрано таку **Президію з'їзду**: голова — Оріся Свистун, секретарка — Марта Сидір, заступниця голови — Євгенія Дубас, заступниця секретарки — Мирослава Грабець. Референтки Управи подали звіти зі своєї діяльності за минулий рік. Багато праці вложено у приготування XXI Конвенції СУА в Клівленді. Голови Відділів розказали про плани праці на наступний рік. Уступаючій Управі уділено абсолюторію.

Голова Номінаційної Комісії — Іванна Шкарупа прочитала листу **кандидаток до нової Управи**: голова — Оріся Свистун, 1-ша заступниця і референтка зв'язків — Надія Дейчаківська, 2-га заступниця — Дарія Городиська, протолярна секретарка — Дарія Микита, кореспонденційна секретарка — Євгенія Гішинська, касирка — Марія Течер. **Референтки**: організаційна — Тетяна Сілецька, культурно-освітня — Ольга Демянчук, музейно-мистецька — Олена Мартинюк, виховна — Дарія Федорів, суспільної опіки —

Анна Тарнавська, пресова — Марта Сидір, архівар — Ірина Кашубинська. **Контрольна Комісія**: голова — Марія Грушкевич; члени: Мирослава Грабець, Юлія Трач, заступниці — Сальвіна Іваницька, Мотря Стахур. Листу нової управи прийнято одностайно.

Голова СУА Марія Савчак висловила признання Округній Управі Огайо за взірцево переведену XXI Конвенцію СУА в Клівленді. Вона звернула увагу на важливі завдання, які є перед нами на майбутнє, а саме: приєднання нових членок, та випрацювання нових метод праці і засобів, щоби це завдання виконати. В тих цілях організаційна референтка Головної Управи — Ольга Гнатейко планує дві Конференції, про які Централя повідомить Відділи.

Голова СУА пригадала, що Відділи відповідають за передплату "Нашого Життя" кожної членки, а також повинні старатися допомогти журналові позбутися дефіциту. Опісля голова СУА відзначила грамотою голову Округу Тетяну Сілецьку за її жертвенну 3-річну працю, а новій управі побажала успіхів.

Марта Сидір, пресова референтка

МІЖОКРУЖНА КОНФЕРЕНЦІЯ СУСПІЛЬНОЇ ОПІКИ СУА

Учасниці Міжокружної Конференції Суспільної Опіки СУА, яка відбулася у Філядельфії.

Members of the UNWLA Regional Conference of Social Services, held in Philadelphia.

Заходом Філядельфійської Округи, дня 29-го березня 1987 р. в приміщенні УОК-Центрі в Філядельфії, відбулася Конференція Суспільної Опіки в якій взяли участь Округи: Нью Джерзі, Нью-Йорк, Нова Англія, Філядельфія і Вашингтон.

Відкриваючи Конференцію, голова Філядельфійської Округи, Марія Кондрат привітала голову СУА п. Іванну Рожанковську, референтку Суспільної Опіки СУА Ліду Черник, референтку Стипендій Анну Кравчук, панелісток та представниць Округ.

В своїх словах, Ліда Черник накреслила коротко про працю Суспільної Опіки у всіх її ділянках.

Панелем на тему "Внутрішня ділянка Суспільної Опіки" провадила Ярослава Лабка. В своїх доповідях панелістки Віра Лашик — "Гуманістичність в суспільній праці", та Ірина Кушнір — "Добровольці" звернули увагу на потребу поширити ділянку допомоги старшим, немічним які знаходяться в старечих домах, серед чужого оточення, чи самотньо в невідрадних обставинах, часто незнаючи мови та прав, які прислугують їм від держави чи штату. Потрібно організувати добровольців для відвідування цих людей несучи розраду у їхнє невеселе життя. Теми обох доповідей дуже на часі і актуальні в усіх Округах.

З доповіді Марії Татунчак ми дізнались про працю Українсько-Американської Суспільної Служби, при УОК-Центрі, якою вона є директоркою. Пані Татунчак поділилася інформаціями де і як звертатися за допомогою при організуванні того рода Суспільної Служби в інших місцевостях.

Слідуючі панелістки Олена Бобиляк — Округа Нью Джерзі, Рома Шуган — Округа Нью-Йорк, розповіли про пороблену працю: Округа Нью Джерзі вислала велику кількість харчевих та з одежею пачок, в Нью-Йорку існує давно клуб Сеньйорів, з яким СУА співпрацює, влаштовуючи зустрічі.

На тему "Нові еміграційні закони", доповідала Рома Скочилиас-Доггорн. Вона подала відомості про найновіші зміни в еміграційних законах з яких можуть користати ті, хто мають намір емігрувати до Америки. Ці інформації важні для тих, які хочуть спровадити на відвідини чи сталий побут своїх рідних.

В дискусії жаву участь брали учасники Конференції, підкреслюючи дуже добре підібрані та опрацьовані теми панелів.

Голова СУА п. Іванна Рожанковська, подякувала організаторам за запрошення на Конференцію та підкреслила великий вклад праці та успіхи СУА в ділянці Суспільної Опіки.

В приємній — дружній атмосфері, учасники споживали полуденок, в гарно влаштованій домовці СУА, який приготували наші невтомні господарські референтки.

Пополудневим панелем, "Зовнішня ділянка Суспільної Опіки" провадила Надія Оранська — референтка Суспільної Опіки — Округа Філядельфія.

Надія Світлична говорила на тему "Допомога землякам в Україні". Вона завважила, що останніми роками, українська громада збайдужіла до долі політв'язнів та їхніх родин. Вони це боляче відчують. Поінформувала про нові закони у висланні посилок.

Анна Кравчук доповідала на тему "листування". Ця ділянка працює справно, охоплює 700 осіб.

Друга доповідь Анни Кравчук "Стипендійна Акція" — це одна з найбільш поширених акцій СУА, завдяки наполегливій праці Ані Кравчук та її комісії. На сьогоднішній день, СУА оплачує 716 стипендій студентам в Південній Америці та Європі.

Доповідь Ліди Черник на тему "Медицина допомога" була записана на тасьмі, та на жаль з технічних причин приготувані прозорки для ілюстрації (як і для доповіді про Стипендійну Акцію) не були висвітлені.

Завдяки Ліди Черник та жертвенності членства і поодиноких громадян, уможливлено багатьом дітям та молоді складні операції, лікування, закупу милиць, візочків для калік. Зворушливі листи подяки приходять від дітей та їхніх батьків.

Добігав кінець Конференції. Принято ряд резолюцій, які запроєктувала Резолюційна Комісія.

Референтка Суспільної Опіки Ліда Черник, закриваючи Конференцію, подякувала господарям за влаштування дуже успішної Конференції, панелісткам за приготування доповідей, представникам Відділів та гостям за участь.

Роз'їздимось домів, до своїх Округ, Відділів з новими ідеями, плянами.

Надія Оранська,
реф. Суспільної Опіки —
Філядельфійська Округа

ЗУСТРІЧ ЗІ СТЕФАНІЄЮ ГУЛИК-ГНАТЕНКО

З рамени 64-го Відділу СУА відбулася 12 березня 1988 р. зустріч з недавно прибулою зі Львова Стефанією Гулик-Гнатенко, яка говорила на тему: "Львів під час гласности".

Зустріч відкрила голова Відділу Христа Навроцька, сердечно вітаючи нашу дорогу гостью і у своєму слові повела присутніх у наш дорогий Львів, де багато з нас родилося або жило та виростало, та провело свої юні літа. Хоч ділить нас багато років розлуки, Львів для нас був, є і завжди буде близьким нашому серцю, незабутнім, дорогим Львовом.

Заступниця голови Ніна Самокіш представила Стефанію Гнатенко, яку зібрані присутні привітали рясними оплесками.

Поява Стефанії Гнатенко, її дрібна постать з шляхетним, вдумливим обличчям зразу полонила слухачів, які з великою увагою слухали її розповіді про життя у Львові.

Стефанія Гнатенко народилася в Терехові, але ціле своє життя провела у Львові, де студіювала декоративне мистецтво. В 1971 р. звільнено її з університету за її участь у правозахисному русі.

Одружена з художником-малюром Валерієм Гнатенком, який теж з тих самих причин не міг закінчити студій, вони стали предметом переслідувань зі сторони советської влади, особливо за те, що обоє відмовилися свідчити проти своїх арештованих друзів.

Про себе С. Гнатенко розповідає мало. Знаємо з преси, що прибула до Америки зі своєю мамою і сином Назарем. Чоловік Валерій довгі роки хворів і вони старалися дістати дозвіл на виїзд для лікування. Але проминуло сім довгих літ чекання дозволу на виїзд, а коли дозвіл прийшов для Валерія вже було запізно.

Ірина Стасів-Калинець у своєму дописі в "Сучасності" (9/87 р.) пише так: "Згас, як падаюча зірка-метеор, не дочекавшись виїзду у вільний світ".

С. Гнатенко зосередила свою доповідь на культурно-мистецькому житті Львова, яке було змістом її життя. Вона розказувала, що Горбачова "гласність" є ще на вершинах і дуже далека до зреалізування у щоденному житті.

Львів ще не є зрусифікований, хоч життя не є легке. У крамницях, на вулицях і навіть в урядах почує українську мову. Найкраще тримаються села.

Нам треба боротися за українську мову, за всяку ціну треба зберегти скарби нашої культури, наші традиції, бо без того нарід не може існувати.

У Львові в останньому часі починає поволі наступати духове відродження, особливо письменники, поети і літератори стараються відновити літературно-мистецьке життя.

Стефанія Гнатенко добре ознайомена з культурним життям Львова і була в близькому контакті з

тими, що стараються ввести український ренесанс, хоч праця тих героїчних людей є незвичайно важка — виснажуюча, і не мають ні духової, ні матеріальної помочі ні від кого.

Однак те, чого не можна було досягнути в 60-70-тих роках, поволі починає набирати живучості.

Почалася віднова культурних пам'яток архітектури, приводять до порядку занедбані могили українських визначних людей і до цього включається молоде покоління, яке прагне віднови української спадщини.

Заходами української громади Львова запроєктовано побудову пам'ятника Тарасу Шевченку, але дотепер ані не вибрано, ані не одобрено ні одного проекту, який був би гідний великого національного пророка — великого генія.

Найбільший поступ зроблено у виданнях літературно-мистецьких журналів, а саме: виходить "Український Вісник", якого ініціатором був Вячеслав Чорновіл при співучасті Івана Геля, Михайла Гориня і Петра Скочка. Другий такий журнал, що появився у Львові, це "Кафедра" за редакцією Михайла Осадчого, мистецьке оформлення великого мистця Опанаса Заливахи, якому не дозволено вже 25 літ виставляти його мистецькі твори. Мистецькі фото-знімки роботи Зиновія Красівського, поета і довголітнього політичного в'язня.

Третій журнал це "Євшан Зілля", за редакцією Ірини Стасів-Калинець, яка старається притягнути до співпраці молоде покоління. Характер і зміст журналу присвячені виключно літературній творчості і статтям пов'язаним з мистецтвом. Дописувачі: Стефанія Шабатура, В. Горинь та сама редакторка. Там м.ін. поміщено допис про долю космацького Іконостасу, який свого часу вивіз при накручуванні фільму "Тіні забутих предків", режисер С. Параджанов. Іконостас відреставрований знаходиться тепер у Києві.

Великою подією у Львові було відновлення староукраїнської традиції колядувати на Різдво з Вертепом. Для мешканців Львова була це небувала радість. Молодь у відповідних костюмах з великою зіркою ходила вулицями Львова, так що на кілька годин був припинений вуличний рух трамваїв та авт, ніхто не спиняв колядників, що викликало у мешканців Львова велике одушевлення.

В Західній Україні є тепер дуже поширений виріб мистецької народної кераміки, яку закуповують державні установи.

Зі залі були запити до С. Гнатенко: чи є об'єднання образотворчих мистців? Немає — є тільки Спілка Радянських Мистців і якщо хтось не належить до неї то не має великих шансів на виставлення своїх праць. Дружина Юрія Липи — мистець Галина Захаріясевиц померла в біді, бо належала до безкомпромісових мистців.

Як виглядає музичне життя? Опера підупала, бо кращі сили забирають в Москву і Київ. Є камерні і симфонічні концерти.

Чи є які зміни на краще в шкільництві? Немає змін. Є три українські школи. Малі діти ходять до українських, старші — до російських.

Українська католицька церква офіційно не існує від 1946 р. Багато католицьких священників перейшло на православ'я, але існує і поширюється українська католицька церква в "катакомбах". У старшого покоління є глибока віра, молодші здебільша гуртуються по традиціям.

С. Гнатенко до вересня 1987 р. працювала в Музеї Українського Мистецтва у Львові. За життя її чоловіка старалася влаштувати йому мистецьку виставку, але не дозволено. Вона мріє, що коли придуть полотна, які Валерій творив впродовж цілого свого життя, може вдасться їй показати їх тим, що люблять і цінують мистецтво.

І знову хочеться повторити слова І. Стасів-Калинець: "Мистець не вмер, він жити буде у своїй творчості — і будуть дивитися на нас пшеничні поля, задумані сади, роз'яснені світанком села..."

Закінчуючи цей прецікавий вечір, Христя Навроцька сердечно подякувала доповідачці і присутнім, які з великою увагою вислухали розповіді про найновіші події у Львові.

Евстахія Гойдиш
пресова референтка

Докінчення: ДВА КАЛЕНДАРІ

день має припадати в першу неділю по весняній повні місяця, т.зн., коли повня місяця є 21-го березня, або пізніше. 21-го березня т.зв. *vegnal* (весняний) *equinox*, це дата, коли день рівняється ночі. Тому Великодень може бути найвчасніше 22-го березня, а найпізніше 25-го квітня. Дати Великодня з новим стилем розходяться часом і на п'ять тижнів, бо до дати 21-го березня нового календаря треба спершу додати 13 днів і щойно тоді після найближчої повні місяця наступна неділя буде Великоднем. Часом обидва Великодні сходяться разом і це стається тоді, коли перша весняна повня місяця припадає принайменше 13 днів після 21-го березня.

За новим календарем є все ще різниця на 26 секунд між роком соняшним і календарним. Але тому, що аж за 3323 роки назбирається різниця на один день, то нам хіба нема чого тим перейматися.

В нашій народі святкують переважно за старим календарем, хоч частина католиків, головно ті, що живуть в Америці, відзначають свята за новим стилем. Це однак не ділить нас на два табори, бо ми є передусім члени одного народу, а календарі і так обидва вийшли з Риму. Треба нового екуменічного Собору, щоб остаточно впровадив однозгідність у християнським світі.

* *переступний* = *високоосний*

ЩО МИ РОБИЛИ Б БЕЗ СЛОВА "ВЖЕ"?

"Бабуню, що ти печеш?" — "Торт". — "Для нас?" — "Ні, на 40-ліття мого відділу". — "То вашому відділові вже с-о-р-о-к років?" Для десятирічної Галі цифра сорок була неймовірно високою, прямо незбагненою. — "Вже сорок", — сказала пані Дарка й задумалася: "Що ми робили б без слова 'вже'?"

"В порівнянні з іншими народами ми куди частіше вживаємо цього слова", — думала далше Дарка. Починається це з раннього дитинства. Знаю по собі. Мама залишила мене саму вдягатися, коли мені не було ще й п'яти років. Шнуруючи черевичок, я не потрапляла в дірку. Мама нервувалася: "Ти вже готова?" На це я: "Ще не вже!" Коли я втекла з садочка, бо мені там надоїла рутинна, прибігши додому й побачивши здивовані мамині очі, сказала: "Я вже є". "Як то, не хочеш бути в садочку?" — "Вже не хочу, нудно". Залишившись вдома, я товклася під час попудневої сіести батьків. Тоді тато казав: "О, вже не дає спати". Як бавилися ми перед домом і нас кликали: "Ходи їсти", "вже йду" — кричали ми й обернувшись бігли далі, куди почали. Потім хтось питав: "В котрій ти клясі?" Тому, що починалося літо й ви в першій клясі були близько кінця шкільного року, ви відповідали: "Вже майже в другій". Далі хвалилися: "Я вже додаю з підписуванням! Я вже вчуся 'доби'". Потім батьки гордилися: "Мій син (чи дочка) вже в гімназії, вже студіює, вже вженився, чи вже вийшла заміж". А далше: "Я вже бабця!" При тому "бабця" згадувала популярне за її молодости танго: "Вже осінь"...

Коли почався виїзд із таборів, казали: "Він вже в Америці, вона вже в Канаді". Коли по цім боці великої калабані "мапували" й "клінували", казали: "Вона вже заробляє півтора долара на годину, він вже є "босом" на фабриці". А коли хтось дістав крашу працю, заздрісно заявляли: "Він вже працює по фаху!" Тридцять років пізніше: "Вона вже на пенсії!"

Тільки відносно нашого об'єднання й державности мусимо з сумом ствердити, що "ще не вже".

"Бабуню, дим!" — крикнула Галя й привернула Дарку до сучасности. Дарка стрепенулася, зірвалася з місця й підбігла до печі. Відчинивши дверці, заломила руки: "Ах, вже спалила всі три коржі!"

Просимо прізвища писати друкованими літерами в обох мовах.

ЛЮБИТЕЛЬКИ ГУЦУЛЬЩИНИ

ВІРА ВОВК, ОЛЕНА КУЛЬЧИЦЬКА, КОНСТАНТИНА МАЛИЦЬКА, ВІРА МАРСЬКА, ЛАРИСА МУРОВИЧ, ЯРОСЛАВА МУЗИКА, ВІРА СВЕНЦІЦЬКА

(Від Редакції: цей вибір нарисів надіслав нам д-р І. Сеньків з манускрипту своєї, ще неопублікованої, праці п.з. "Наша Гуцульщина").

ПРОДОВЖЕННЯ

МАЛИЦЬКА КОНСТАНТИНА
(1872-1947), псевдонім **Віра Лебедова**

Народилася в селі Кропивники біля Калуша на Станиславщині. Визначна громадська діячка, вчителька, письменниця, авторка багатьох народніх та січових пісень, які друкувалися в календарях, часописах і співанниках Кирила Трильовського (1864-1941), батька галицьких Січей. Її пісні знала і співала гуцульська молодь, що була організована в Січах.

Малицька написала слова до популярних пісень "Взяв би я бандуру, настроїв, заграв" та

"Чом, чом, земле моя,
Так люба ти мені,
Чом, чом, чом, земле моя,
Чарує так мене краса твоя?"

У "Січовім співаннику", який видав К. Трильовський 1921 р. у Відні, розміщено майже всі найгарніші пісні Віри Лебедової. У збірнику "Гей, там на горі 'Січ' іде!..." — Пропам'ятна книга "Січей", що появилася 1965 р. в Едмонтоні, Канада, опубліковано дев'ять її пісень: "'Січ' в поході" ("Сурма грає, в ряд ставай!"). Музику до цієї пісні написав композитор Денис Січинський. "Ми 'Січ'", "Гей на нашій Україні!", Січовий марш "У Січи, у Січи! гуртуємось, брати" — співали на мелодію сокільського маршу "Соколи, Соколи!", яку скomпонував Я. Ярославенко (1888-1958). Пісню "Поставали козаченьки..." співалося на мотив "Засвітали козаченьки". Пісню "Вгору прапор" співали під час вручення січового прапора. Пісню "В Січ ставай!" (На мотив "Як засядем, браття, коло чари"...), співалося на мотив згаданої пісні Ю. Федьковича. "Не миритись, милі браття, а боротись нині нам" співали січовики, або грали до січових вправ. Мелодія її взята з пісні Івана Гушалевича (1823-1903) "Мир, вам, браття, всім принесим..."

К. Малицька була вчителькою у Галичі, одночасно брала участь у праці Товариства українських жінок, заснованого Н. Кобринською. Вона редагувала дитячий журнальчик "Дзвінок" (до 1903 року), де публікувала твори М. Коцюбинського, Лесі Українки і свої письма. К. Малицька видала також збірки віршів та оповідань з життя дітей "Малі герої. Картини з життя дітей" (1899), "З трагедій дитячих душ" (1907),

"Мама. Нариси із нашої домашньої педагогіки" (1902). Письменниця займалася також перекладами з російської літератури: "Казка про золоту рибку" О. Пушкіна, "Три пальми" — вірш М. Лермонтова, далі М. Некрасова і П. Лаврова. За советської влади Малицька працювала бібліографом дитячої літератури у Львівській науковій бібліотеці АН. Померла 1947 році у Львові.²

МАРСЬКА ВІРА

(1897 — 1984) — літературний псевдонім

Народилася в Долині (Галичина), дівоче прізвище Навроцька, заміжня Марія Струтинська, письменниця і журналістка, діячка Союзу Українок, закінчила Учительський семінар у Станиславові, вийшла заміж за Михайла Струтинського, журналіста, громадсько-політичного діяча, посла від УНДО до польського союму (1928-1930), був співробітником різних українських журналів і щоденників ("Новий Час"), забитий більшовиками у червні 1941 року.

Марська емігрувала в 1949 р. до США, жила в Філадельфії, де померла 6 травня 1984 року. Вона писала спогади, п'єси, нариси і оповідання, які друкувалися у газетах і журналах у США. Але найважливішим її твором є повість "Буря над Львовом", яку видало вид. "Київ" 1952 року у Філадельфії (друге видання).

"Буря над Львовом" — це, властиво, не повість, а автобіографічний спогад-репортаж авторки, в якому вона майстерно зображує Львів та свої переживання у Львові під час Другої світової війни: вибух війни 1 вересня 1939 р., облога Львова німецькими військами, відступ німців і прихід советських військ, Львів під час советської окупації, терор НКВД, арештування і вивіз української інтелігенції у глиб Росії, наглий напад гітлерівської Німеччини на свого советського союзника — 22 червня 1941 р., советська евакуація Львова. Перед утечею енкаведисти вимордовують українських в'язнів у Бригітках і підпалюють в'язницю, серед помордованих авторка розпізнала свого приятеля Ераста (мужа Струтинського).

Повість-репортаж починається на Гуцульщині, в Косові, куди героїня повісти Оксана Рутецька, інте-

лігентна українка зі Львова, прибула на відпочинок на пару днів перед вибухом Другої світової війни. Але занепокоєна поголосками про близьку війну, вернулася скоро поїздом до Львова. Авторка надзвичайно цікаво і вірно описала події і настрої у Львові під час облоги німцями, в яким знаходилося 120 тисяч польського війська, готового до оборони Львова. Але німці відступили, залишаючи Львів більшовикам.

Автора цих рядків заскочив вибух війни у Варшаві. По 4-х днях він виїхав до Львова, щоб звіди дістатися до батьків, що жили біля Станиславова. Але залізничну лінію на Станиславів німці вже збомбардували. Тому він мусів залишитися у Львові і тут чекати кінця війни. Все те, що Марська описує у своїй книжці, автор бачив і пережив під час свого перебування у Львові. Тому він був до глибини душі захоплений і зворушений читанням повісти "Буря над Львовом".

Ось картини зі Львова під час першої більшовицької окупації. Авторка пише:

"Зима 1940/41 року проходила під знаком включення "воз'єднаної" Західньої України в життя Української Радянської Республіки, а разом із нею в життя Советського Союзу, під знаком перевиховання "відсталого" населення на свідомих своїх обов'язків громадян країни, що живе під сонцем найдемократичнішої в світі конституції..."

"Навчання політграмоти йшло скрізь: в Союзі Профспілок, в установах, у школах, на заводах і фа-

бриках. Відбувалося воно і в щодругому будинку міста для широких мас непрофесійного мотлоху, для домогосподарок, старих і калік. Участь у навчанні була примусова, учні проходили іспити."

"А Львів усе включався, включалися й советські люди в місцеве життя, хто стихійно, хто з доручення: розшифрувати і знищити місцеву контрреволюцію. Множаться приклади, множаться аргументи "за" і "проти", життя бо не знає виключности і не терпить генералізації."

"А з Казахстану вже надходять листи. Діти відомого соціалістичного посла пасуть в азійських степах буйволів, дружина піонера стильового килима з Косова, тепер засудженого, дістала кровотечі з легенів. Тепер лежить у землянці разом із свиньми. Двадцятилітня полька пише: 'Маю десять пастухів-чоловіків. Пришліть мені отруї!'"

"Та йдуть на Схід нові транспорти, як від початку, що два-три тижні падає на місто жаж: шум автомашин уночі — стукають у двері, до двох годин зібратися в дорогу! — і йдуть валки вантажників, люди, клунки, скинені якнебудь, енкаведисти-конвоїри. На Схід, до Азії..."

"А проте — не було на всьому просторі української новоприєднаної до ССРСР землі однієї української душі, яка бажала б повернення до Польщі. "Один чорт пропав, дай, Боже, позбутися другого". Так коротко і невідмінно однаково висловлювався політичний світогляд українських мас" ("Буря над Львовом", стор. 183).

ЛЬОТЕРІЯ В КОРИСТЬ "НАШОГО ЖИТТЯ"

На минулорічних зборах Головної Управи СУА рішено перевести лъотерію (виграшу), прихід з якої призначений на Пресовий Фонд "Нашого Життя". Також рішено, що кожна Округна Управа придбає одну нагороду на ту ціль. Цією виграшою координуватиме Анна Кравчук.

Видруковані лъоси-квитки будуть вислані на руки голів Округних Управ до роздачі Відділам у їхніх Округах до розпродажі.

Опісля кожна голова Округної Управи має зібрати від Відділів відтинки лъосів (на котрих написані імена та адреси жертводавців), та гроші й разом переслати до Анни Кравчук.

Виграша (втягнення лъосів) відбудеться в осені цього року, на річних зборах Головної Управи СУА.

Ми віримо, що тільки спільними силами дійдемо до мети — вирівнання недобору "Нашого Життя".

1. "Соняшник" — олія 24×30 (Галина Марків)
Округа New England ..... 400.00 дол.
2. RCA 19" кольоровий телевізор
Округа Нью-Йорк ..... 250.00 дол.
3. "Морський краєвид" — олія 24×36 (А. Дзігарський)
Округа півн. Нью-Йорк ..... 200.00 дол.

4. Litton Microware Oven
Округа New Jersey ..... 160.00 дол.
5. Canon Camera AF35M"
Округа Чікаго ..... 149.00 дол.
6. Аквареля 16×20 (Ада Лисак)
Округа Дітройт ..... 120.00 дол.
7. 14 кар. золотий ланцюжок
Округа Філадельфія ..... 100.00 дол.
8. Вишивана подушка — наволочка — 16×16
Округа півд. Нью-Йорк ..... 75.00 дол.
9. Краєвид — олія 17×11 (Стефанія Демчук)
Округа Огайо ..... 75.00 дол.
- 10-11-12. Radio Shack Dual Power Calculator
подарувала д-р Іванна Ратич ..... 10.00 дол.
- 13-14. Sharp EL-32CB calculator
подарувала д-р Іванна Ратич ..... 8.00 дол.

Увесь дохід на журнал "Наше Життя". Виграні предмети не вимінюється і не заступається готівкою.

Ціна 1.00 дол.

Присутність не конечна.

ЛИСТУВАННЯ

ДОРОГІ ЧИТАЧІ!

Листування це важливий відділ журналу. Листи від читачів це доказ, що журнал читають і він викликає зацікавлення у читачів, вони до нього не байдужі. Критичні зауваження можуть звернути увагу редакторів на теми чи проблеми, які треба б порушити на сторінках журналу, можуть спричинити дискусію, виміну поглядів, вияснення проблем, виміну поглядів. Очевидно, не байдужий є тон і спосіб критики. Критика і дискусія не повинна вживати надто багато прикметників, а більше аргументів.

Листування дає також змогу редакторові вияснити проблеми й труднощі які приходяться їм поборювати.

Сьогодні почнемо якраз від малої розповіді про наші теперішні труднощі. Про матеріальні не треба навіть багато говорити. Пригадуємо, що всі журнали, особливо американські, "живуть" оголошеннями. СУА як неприбуткова організація не може містити платних оголошень. Рятують ситуацію пожертви, побажання, чи нотатки з сумних нагод, але теж і радісні побажання з різних родинних okazji, пов'язані із жертвами на "Пресовий Фонд". Останніми часами постали труднощі із друком журналу. Треба вияснити, що склад тексту і т.зв. верстув (або як ми кажемо "ломку") вже від декількох літ виконує "Компютерінт", який, як ми про це недавно писали, працює згідно модерної техніки. Але коли вже сторінки готові, тоді сам друк, ілюстрації (особливо коли вони кольорові), виконує інша друкарня. І саме в цьому процесі друкування маємо деякі труднощі. Передусім, як нас інформує "Компютерінт", піднеслися ціни друкування. А крім цін ми шукаємо теж друкарні, яка виконала б цю працю швидше. Щоб дігнати час ми друкували число за лютим у фірмі, яка виконала працю впродовж тижня. На цьому ми виграли час, але вигляд цього числа гірший, навіть формат менший. Наступні числа мають знову кращу форму.

Коли це вияснюємо, мусимо підкреслити, що не зважаючи на гірше оформлення (папір, друк), якраз це число зустрівся з похвалами. Нам приємно підкреслити, що є читачі, які дивилися за змістом, а папір для них — справа другорядна. Є теж інші читачі, яких вразив вигляд числа до тої міри, що дозволили собі на досить грубі й нечемні вислови якраз про це число.

Для редакції вигляд цього числа був теж немилим розчаруванням, але воно є доказом, що ми стараємося знайти спосіб, щоб дігнати час, щоб "Наше Життя" появлялося перед місяцем, на який воно призначене.

Очевидно не вся причина в друкарні. В редакції повинно працювати більше осіб. Редакційна Колегія

дуже помагає, але є багато технічної праці, яку треба виконати і тут потрібна поміч.

Шукаємо молодих людей до праці. Але як найдеться така особа, то вона вимагатиме більшої платні. І це треба брати до уваги коли плянуємо видавати ще довго "Наше Життя".

Це, як на перший лист, досить довга "епістола", але хотілося похвалитися приємними листами (з яких деякі містимо побіч) і згадати про відгуки, яких на жаль, помістити не можемо. Ці добрі листи — це "свічечки" для "Нашого Життя", а злосливі зауваження це коптілки, що затемнюють картину і відбирають охоту до праці.

Уляна Любович

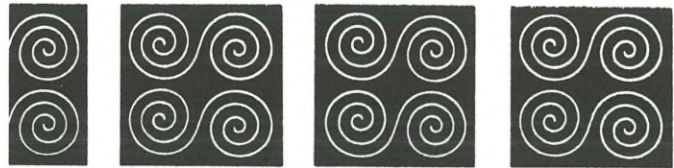
До Редакції і Адміністрації.

Тому, що "Наше Життя" стало наглядно "преціквим"... і інтересним, особливо в ч. 2. зворушливий спомин Любки Колесси, "Пережите" Раїси Руденко, дописи Анни Галі Горбач, ба навіть і про "Часник", — я рішила відновити передплату журналу, яку залучую в тому листі.

З пошаною

Іванна Петик

Чікаго, 14 квітня 1988 р.

16. 4. 88

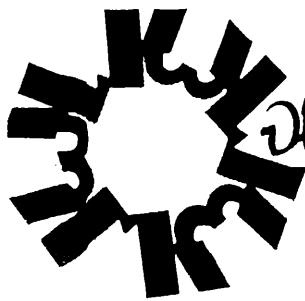
Дорога Пані Уляно!
Особливо горне число
за лютим 88. Дякую.
Перешлю переринату
за 1988 рік. Микола Зозуля.
Юлія Вишнік

Високоповажана Пані

Нью Йорк

Редактор Уляна Любович,

Веселіше на душі стало, коли одержала січневе "Наше Життя" з Різдвяним Привітом і згадкою про українське Різдво.

КАЛЕНДАР ДІЯНОГО ДІСННЯ

Упорядкувала ХРИСТИНА ГОДІВ-ЮЗИЧ

УКРАЇНА

Редактором української студії хронікально-документальних фільмів призначено Валентину Макарову. Вона є членом Спілки кінематографів УРСР.

"Що таке мода? Це щось безконечно мінливе, одна із форм людської діяльності, вияв творчого почуття. Мода — це розуміння краси пропорцій руху і міміки", — сказала художник-модельєр Лідія Авдеева під час демонстрації моделей, композиції яких пропонують київські модельєрки на весну — на вечорі, що відбувся в Києві.

Рушники Ганни Василячук стають славними на всю Україну. Немов би в традиційному стилі виткані, та все ж на кожному трохи незвичний, якийсь особливий ансамбль барв. Мов пісню хтось проспівав і розсипав її по рушнику. З дитинства знає напам'ять багато віршів з "Кобзаря"; його перед війною приніс у хату батько і вона, збираючись на полонину, не забувала взяти із собою томик. Любила, сховавшись десь собі у кущах, читати Шевченка уголос. Особливо "Катерину". Тепер передала вона її візерунками на рушник; є тут розпач Катерини, котра залишила край поля дитину, любов, материнська ніжність і смерть. Виставляла Ганна свої експонати у київському державному музеї Т.Г. Шевченка, тоді і одержала Ганна Василячук як народня майстриня Державну премію УРСР імени Т.Г. Шевченка.

Полтава. — Серед підприємств, виробу яких користуються особливим попитом не тільки в Україні, але й за її межами, це полтавський фарворовий завод. Посуд, сервіси з маркою полтавчан знані в цілім світі. Найбільше замітні мисткині це Галина Мизерник і Ганна Цисовська, які прекрасно розписують чайні сервіси.

В обласній бібліотеці міста Хмельницького впроваджено автоматизовану систему пошуку бібліотечно-бібліографічних видань. До послуг читачів — відеомагнітофони. Керівником цього проекту є Ольга Кучер. (На Wayne State University, де я працюю, це є вже 20 років).

Державну премію Української РСР імени Т.Г. Шевченка в галузі концертно-виконавчої діяльності за минулий рік присуджено Ользі Іванівні Басистюк — за концертні програми останніх років.

У багатьох художніх зібраннях України та інших держав давно можна зустріти полотна Тетяни Яблонської. Але нова експозиція, в якій представлено більш як сто робіт, це відзначення 70-річчя з дня народження Т.Н. Яблонської, народного художника, лауреата державних премій, дійсного члена Академії Мистецтва. З нагоди 70-річчя президія Верховної Ради УРСР нагородила її почесною грамотою.

Головне в мистецтві бути щирим, небайдужим, любити те, що зображуєш — часто підкреслює художниця.

У Путивлі, Сумської області, на честь 1000-річчя міста створюється музей "Слова о полку Ігоревім". Звідси з Путивля проводжала свого коханого на бій з половцями Ярославна, сумувала, плакала на міській стіні. Після розгрому дружини новгород-сіверського князя половці намагалися захопити фортецю, але оборонці відстояли рідне місто. Тут у Буринському районі є село Ігоревка назване так в честь князя Ігоря. Тут під час походу він зупинився зі своїм військом.

КАНАДА

Як подає "Новий Шлях" ч. 18 з дня 30-го квітня 1988 р., Достойна Джін Сове — Генерал Губернатор Канади, репрезентант Британської монархії і Глава Канадської держави прийняла почесний патронат над святкуванням українцями-канадцями Тисячоліття Хрещення України.

Відома в Канаді українська громадянка Марія Лобай нагороджена 24-го грудня 1987 р. орденом Канади, одним із найвищих відзначень у цій країні. Марія Лобай, сестра колишнього, вже покійного, майора Едмонтону Василя Гавриляка, на протязі 32 років була вчителькою і працювала в освітній адміністрації Альберти. Уже 10 років є членом сенату університету Альберти, рівнож членом Ради Багатокультурности провінції. Вона також очолювала провід культурного осередку Українського села біля Едмонтону, є директором і почесним членом Товариства українських професіоналістів. Урочисте вручення ордену відбулося під час спеціальної церемонії в Оттаві в лютому цього року.

США

Дітройт. Недавно відбулася тут самостійна виставка мисткині Адріани Лисак з Монтреалю. Виставлено абстрактні графічні композиції, гравюри та

олії. Адріана Лисак була єдиною українською художницею, яку запрошено до участі в конкурсі квебекської графіки.

Дітройт. "Вишивання 1988" відбулося 3-6 березня в залі румунської церкви в Трой, Мічіген, влаштоване вишивкарською гільдією Америки. (Embroiders' Guild of America). Були такі категорії вишивання як рахування ниток, вишивання на канві, роботи шовком і металем. Далі кожна категорія була поділена на оригінальні, пристосовані, куплені (commercial kit) і проєкт з учительською (supervised). Нуся Сташинська-Воробкевич з Воррен, Мічіген, подала 8 експонатів (4 серветки, 1 подушка, 3 доріжки) вишитих хрестиками, гладдю, низинкою та витинанням. Три серветки і одна доріжка дістали перше, друге, третє і четверте місце. Перше — визначне місце, відмічене синьою стяжкою, дістала серветка вишита хрестиками; взір з Буковини, кольори: 3 червоні, чорний, бузковий і металеве золото. Друге місце дістала серветка вишита гладдю і витинками в сірій красці і металеве срібло. Третє місце одержала доріжка вишита низинкою чорною і червоною, і четверте — серветка вишита гладдю.

Було понад 400 експонатів, тому це справді високе досягнення яке здобула наша вишивка, вишита майстерно Нусею Сташинською-Воробкевич.

НОВИНИ З УКРАЇНИ

Помітною подією в літературно-мистецькому житті України є завершення восьмитомного збірника творів Юрія Смолича.

НОВИНА З КАНАДИ

Інститут-заповідник Маркіяна Шашкевича у Вінніпезі для гідного відзначення 150-річчя "Русалки Дністрової" — початку української літератури народною мовою на західно-українських землях — вирішив перевидати цю веснівку "Руської Трійці", яка спрямувала погляд народу в майбутнє.

Це видання має вступ шістьма мовами: українською, англійською, французькою, німецькою, еспанською та португальською.

ПРОСИМО ПОПРАВИТИ ДРУКАРСЬКІ І НЕДРУКАРСЬКІ ПОМИЛКИ

В "Нашому Житті" за лютий 1988 р. на стор. 28 підпис під світлиною вгорі повинен бути: **Управа 47-го Відділу СУА ім. Лесі Українки.**

В числі за березень 1988 р. на стор. 11 напис над світлиною повинен бути:

ВІТАЄМО НОВИХ ЧЛЕНОК СУА

"НАШЕ ЖИТТЯ", ТРАВЕНЬ 1988

26-го березня 1988 р. в Queens Borough Public Library Ольга Канус-Альвіно, культурно-освітня референтка 35-го Відділу СУА в Озон Парку, Н.Й., продемонструвала перед різнонаціонального молоддю в шкільному віці техніку писання писанок та висвітлила фільм Славка Новицького "Українська писанка", який є її власністю.

За добре приготовану великодню програму Ольга Канус-Альвіно одержала подяку від директора бібліотеки Дебори Гаммер.

Докінчення ЛИСТУВАННЯ

Колись в "Нашому Житті" була стаття "ЯК ЗБЕРІГАТИ УКРАЇНСЬКУ ДИТИНУ". Як можете зберігти дитину — коли самі себе не зберігли? Я особисто великий прихильник нашого журналу, але приходилося мені відмовити передплату, так як декотрі вже зробили, бо "Merry Christmas" на кожному розі вулиці продають за 50 центів.

Тепер з 1000-літнім Ювілеєм Християнства на Україні завдяки Вам, Дорога Пані Редактор, засвітило ясне сонечко до нашого журналу і ми усі з великою радістю вітаємо журнал у наших хатах, а Вам велика подяка за це. Хай Бог дасть Вам сили, кріпкого здоров'я, щоб ще довго редагувати наш журнал "Наше Життя".

З цього приводу пересилаю чек на 100.00 дол. на прес-фонд "Н.Ж."

**З великою шанобою до Вас
Ліна Басюк**

OUR LIFE

Monthly, published by Ukrainian National Women's League of America

VOL. XLV

MAY 1988

Editor: Marta Baczyński

THE CENTENNIAL OF ICW AND NCW OF U.S.

This year marks 100 years since the founding of the International Council of Women and the National Council of Women of the United States. The gala celebrations are scheduled to be held in Washington, D.C. in June.

How it all began...

Although the International Council of Women was officially formed in 1888, its basic ideas have been nurturing and gathering momentum since the beginning of the industrial revolution. The social ills of the time — slavery, abominable working conditions for both women and children, deprivation of the most elementary legal rights for women, illiteracy — awoke the collective consciousness of women and spurred them toward action.

The slavery issue was the catalyst which started the ball rolling. In 1840 a number of American men and women sailed for London to attend the World's Anti-Slavery Convention. Among them were two prominent individuals — Lucretia Mott and Elizabeth Cady Stanton, known for their public campaign on behalf of women's rights. Unfortunately, or perhaps fortunately for the women's movement, American women delegates to the Convention were barred active participation in the proceedings. This affront caused great indignation which echoed throughout the civilized world and served as the incentive on the part of women in many countries to organize, publish journals and offer parliamentary petitions on behalf of women's rights.

In 1848 the First Women's Rights Convention was held in Seneca Falls, N.Y. to discuss "social, civil and religious conditions and rights of women."

"We hold these truths to be self evident" that all men and women are created equal: that they are endowed by their Creator with certain inalienable rights ... that the history of mankind is a history of repeated injuries and usurpations on the part of man toward woman ... To prove this let facts be submitted to a candid world."

(from the Declarations of the Seneca Convention)

Every good enterprise takes time to develop, and the next forty years served that purpose in terms of women's enlightenment in the United States as well as throughout Europe. The industrial revolution, well nestled as the way of life for the future, called for skilled labor which led to the popularization of both primary

UNWLA WILL HOST RECEPTION FOR ICW

The Ukrainian National Women's League of America will host a reception during the Centennial Celebration marking the founding of the International Council of Women and the National Council of Women of the United States, to be held in Washington, D.C. from June 27, 1988 to July 4, 1988.

The scheduled reception for delegates, guest and members of UNWLA, will be held at the prestigious National Press Club in Washington on Saturday, July 2, 1988, from 5:30 p.m. to 7:30 p.m. One of the highlights of the reception will be the presentation of historical costumes of Ukraine, presented by Branch 64 of UNWLA.

UNWLA's Branch 78, whose home base is the nation's capital city, will handle the registration procedures for the NCW.

Registration for the Conference of ICW will be held at the Marriot Hotel, June 25th through June 28th. The gala opening is scheduled for Monday, June 27th, at the Kennedy Center.

For information concerning the Centennial Conference, please contact

Marta Bohachevsky-Chomiak
1809 Rupert Street
McLean, VA 22101
703 790-8518

and secondary education for men and women. Institutes of higher learning for women were established during that time in England — Queen's College and Bedford College, and Mount Holyoke, Elmira and Vassar in the United States. In literature two popular works were constantly reprinted and translated into other languages — John Stuart Mill's "The Subjection of Women" (1868), tracing the English feminist movement and "Women and Socialism" (1879) by German Social-Democratic leader August Babel, aimed to broadcast the feminist ideals among the working class women.

In the 1870's and 1880's women's suffrage became the prime issue of consideration in the women's movement although there were still many societies and groups devoted to various social reform causes such as penal reforms, temperance, aid to orphans and widows and the rescue of "fallen women." Some leaders in the women's movement felt that the time had come to coordinate and unite this work on an international basis.

Elizabeth Cady Stanton and Susan B. Anthony did just that with the prime intention of first organizing an International Women's Suffrage Meeting with the cooperation of the National Women's Suffrage Association of the United States. However, at their Annual Convention it was decided to "extend the invitation to all associations of women in the trades, professions and reforms as well as those advocating political rights."

In March 1888 a meeting was held in Washington DC, the first International Council of Women Conference, presided by Susan B. Anthony. Fifty-three different national organizations of women were represented, with 49 delegates hailing from England, France, Denmark, Norway, Finland, India, Canada and U.S. The Council accepted a proposal put forth by May Wright Sewall, educator and social reformer, to form two permanent bodies — national and international — which

would "incalculably increase the world's sum of womanly courage, efficiency and esprit de corps."

At the first Conference discussions concentrated on education, temperance, professions, philanthropies, industries, political conditions and social purity. The Council favored equal wages to be paid for equal work for both men and women, favored the free opening of all institutions of learning to women, and equivalent standards of personal purity and morality for men and women.

"We, women of all Nations, sincerely believing that the best good of humanity will be advanced by greater unity of thought, sympathy and purpose, and that an organized movement of women will best conserve the highest good of the family and the State, do hereby band ourselves in a confederation of workers to further the application of the Golden Rule to society, custom and law: DO UNTO OTHERS AS YE WOULD THAT THEY SHOULD DO UNTO YOU."

The Preamble to the Constitution of the ICW, 1888. In 1963 the word "workers" was amended to read "women of all races, nations and creeds..."

At that initial Conference of the ICW, the U.S. became the first affiliate Council member with the formation of the National Council of Women of the United State of America.

ABOUT WOMEN

The first woman appointed to a United States Federal trial court died at the age of 93 in Washington D.C. Burnita Sheldon Matthews was named to the bench by President Harry Truman in 1949. Since the 1970's she sat on the United States Court of Customs and Patent Appeals and the United States Court of Appeals for the District of Columbia.

In the early part of her career Judge Matthews had developed a reputation as an advocate of women's rights.

Judge Matthews presided over numerous notable cases and made rulings in others that effected the welfare of large groups within our population. In 1971 the Judge ruled that disabled persons receiving Social Security benefits were entitled to hearings before their benefits were terminated. In the celebrated category of cases presided over by Judge Matthews was the trial of mobster Jimmy Hoffa in 1957, when Hoffa was charged with bribing his way into the files of a Senate committee that was investigating him. He was acquitted by the jury. In another notable case (1955) Judge Matthews refused to order the State Department to issue a passport to singer/actor Paul Robeson, who had been accused of membership in the Communist Party.

Judge Burnita Shelton Matthews studied law at the National University Law School, now part of George Washington University and received her degree in 1919.

One of the most unusual, prolific women architects of this century was Julia Morgan. The diminutive, yet strong willed and enormously talented woman is credited with the design of nearly 800 buildings in California, including the monumental estate of publisher William Randolph Hearst, San Simeon.

Miss Morgan was the first woman to study engineering at the University of California at Berkeley in the 1890's. She went to Europe to study architecture at the Ecole des Beaux-Arts in Paris, where she became the first woman in 1898 to achieve that distinction. Upon her return to the United States, Miss Morgan found enormous opportunity to practice her craft in the wake of the devastating San Francisco earthquake in 1906. For the next five decades the city on the hills benefited from her creative ability. Initially, she incorporated native building material, particularly redwoods, in informal and rustic style designs. However, being an expert of past architectural trends, Miss Morgan satisfied her clients with ornate adornments, which came with all the revivals of styles popular with the builders of her day. She was fond of English half-timbering, chalet-style carved balconies, Gothic window treatments and Tudor arches. After 1924, her designs in cast concrete reflected strong Renaissance and Italian Gothic influence.

Julia Morgan and magnate William Randolph-Hearst formed an extremely fascinating, enduring and unusual collaborative partnership, which began in 1919 and

* * * * *

ended in 1947 when Miss Morgan was 75 and Hearst was 84. This cooperative association resulted in the magnificence and opulence that is Hearst's San Simeon estate. Their working friendship is very well described in Sara Boutelle's first biography of Julia Morgan, scheduled for publication in June by the Abbeville Press.

William Randolph-Hearst's enormous wealth allowed him to gather a superb collection of art which he wanted to display in a setting worthy of the masterpieces. For this project he chose the hilltops of the Santa Lucia Mountains, 250 miles south of San Francisco, overlooking the Pacific. To design and build the estate, Hearst contracted Julia Morgan. Through the years of their mutual cooperation, collaboration and friendship, both of these dynamic individuals were able to fulfill their fanciful dreams. Hearst funded a castle compound which in its extravagance and opulence reflects his fancies of himself as an "American prince." For architect Julia Morgan, the project allowed the unleashing of her creative ability, tempered with her Beaux-Arts training.

Julia Morgan is considered to have been one of the most accomplished of California's pioneering professional women, yet little is known about her private life, since she was a most reticent individual. She was rarely photographed and almost never interviewed. According to her biographer, Miss Morgan ran her San Francisco office alone. Before her death in 1957 at the age of 85, she ordered all her blueprints destroyed.

There is a revival of appreciation of Julia Morgan — architect — and her contribution to the history of California. An exhibit of her archives will be on display at the California Polytechnic State University in San Luis Obispo. A permanent exhibit on the creation of San Simeon will be housed in the estate's visitor center.

(N.Y. Times 4/27/88)

The National Council of Women of the United States is the oldest non-sectarian women's voluntary organization in America. It is non-partisan and non-profit. Its membership is made up of independent organizations as well as individuals who support the aims, goals and programs of the NCW/US.

The NCW/US works to educate and to promote the participation and advancement of women in all spheres of society — social, economic and government. The organization works as a forum to present all sides of an issue before women, so that their decisions may be made with as much knowledge and understanding as possible.

Developing leaders and preparing women for an active role in the mainstream of community, business, in the professions and in government, and as participants at decision making levels is all part of the NCW/US scope of activities. To achieve this, the Council participates on a consultative basis with many local, state, national and international committees and organizations, both public and private. NCW/US is a charter member

of the United Nations Non-Governmental Organizations (1945).

NCW/US prides itself that it is not a single issue organization but represents the diverse views of its membership, tempered by the experience of its long history. Today, the Council speaks for some eighteen million men and women that make up its ranks.

The Ukrainian National Women's League of America has been a member of NCW since 1952.

MARTA BACZYNSKY

LOTTERY, LOTTERY, LOTTERY .....

As a fundraising activity to provide support for OUR LIFE magazine, the National Board of UNWLA will hold a lottery in the Fall. The prizes for the lottery will be provided by Regional Councils. Following is a list of the prizes:

1. "Sunflower" — an original oil painting (24x30) by Halyna Markiw
New England Regional Council
2. RCA 19" color television set
New York Regional Council
3. "Seaview" — an original oil painting (24x36) by A. Dzigarski
Upstate N.Y. North Regional Council
4. Litton Microwave Oven
New Jersey Regional Council
5. Canon Camera AF 35 mm
Chicago Regional Council
6. Original watercolor (16x20) by Ada Lysak
Detroit Regional Council
7. 14K gold chain
Philadelphia Regional Council
8. Hand embroidered pillow case
Upstate N.Y. South Regional Council
9. Original oil landscape by Stefani Demchuk
Ohio Regional Council
- 10-11-12. Radio Shack Dual Power Calculator
donated by Dr. Iwanna Ratych
- 13-14. Sharp EL-326CB Calculator
donated by Dr. Iwanna Ratych

The coordinator of the Lottery is Mrs. Anna Krawchuk. Booklets containing the tickets will be sent to Regional Councils, to be distributed to Branches.

One and all are urged to participate in this lottery! The cause is just and close to our hearts and the prizes are great. Remember, this is for us, for our organization, for the future of our magazine!

ШОКОЛЯД — "БОЖЕСЬКА ПОЖИВА"

Карло Лінне' (Linnaeus) шведський дослідник природи в 18 столітті назвав какао "Theobroma" т.зн. божеська пожива.

Довший час перед тим какао живило тіло і дух, а тепер живить мультимільйонову індустрію.

З африканської і бразильської джунглі какао зайшло до європейських і американських фабрик.

Історія какао почалася 4 тисячі років тому в басейні Оріноко над Амазонкою. Хрестофор Колумб перший привіз зернятка какао до Європи, але забув про них. Двадцять років пізніше Кортес бачив як імператор Азтеків Монтезума пив із золотої чарки цей престижний брунатний напій.

Повертаючись до Іспанії привіз ці "чудесні" зернятка для короля Карла V. Азтеки вживали какао як гроші н.пр. за 100 зернят можна було купити невеличка. Іспанці перевезли зернятка какао до Тринідаду, Гаїті і до західної Африки.

Іспанці додавали до зернят какао воду і цукор і заварювали. Так постав шоколад, який був улюбленим напоєм на іспанському королівському дворі. В 1705 р. д-р С. Блянкарді в Амстердамі відкрив, що шоколад це правдивий бальзам для функції залоз і задержує добрий стан здоров'я. Інший лікар додав, що чоловік, який помер маючи 100 років, протягом 30-ти років нічого не їв тільки шоколад і бісквіти, а часом трохи юшки, а був такий сильний, що маючи 85 років міг самостійно всісти на коня.

З того часу інші європейські держави починають закладати плантації какао як англіїці в західних Індіях і ін.

В 1700 роках в Англії почали поставати крім каварень (coffee house) також "шоколадові дома" (chocolate house).

Квейкери (Quakers) в Англії почали вживати шоколад як напій замість джину.

В Америці перші фабрики шоколаду постали в Массачусетс в 1765 р. В 1828 р. Конрад ван Гютен (C. Van Houten) голландський хемік почав виробляти какаове масло і какао в порошок.

В 1875 р. в Швейцарії розвинулася продукція молочного шоколаду при допомозі спеціальних машин.

Найбільший експорт какао іде з Абіджан (Abidjan) на побережжі Слонової Кости. Гана, Нігерія і Камерун є також великими продуцентами какао. Тепер є надпродукція какао у світі і ціни падають.

В Бразилії вирощують какао в упорядкований спосіб як у садах, де какао росте посаджене рядами, щоб краще до нього дістатися при збиранні.

Зернятка какао мелють під відповідним тисненням

і в цей спосіб дістають шоколадову масу, яку називають шоколадовим лікером, хоч там немає алкоголю. З того знов під спеціальним тисненням виробляють какаове масло, яке вживають також до виробів косметиків і олійків до опалювання.

Купуючи шоколад треба читати складники подані на опакуванні, бо сам шоколад немає соли ані холестеролу, але додаткові складники можуть їх мати.

Шоколад в мові фабрикантів це мішанина шоколадового лікеру з грудками какаового масла, яку за допомогою машин мішають на одноцілу масу. В Герші (Hershey), Пенсильвенія існує велика фабрика шоколаду, в якій ціла продукція є машинова. Там бувають сотки туристів, яким показують як відбувається продукція.

Какао є одним з продуктів, який дуже активний на біржі. Контракти на мільйони доларів переходять з рук до рук у великому темпі. Європа продукує шоколадові вироби від 17 століття. В Америці є фабрики різних розмірів почавши від малих, які продають шоколад ручно у різних формах, до дуже великих. В Нью-Йорку на Парк Евеню міститься на 13 поверсі мала фабричка власник якої є мадьярський емігрант Том Крен, провадить своє мале "солодке королівство", виробляючи високоякісні продукти. Там можна побачити листи подяк від славних людей як Кетрін Гепбурн, що дякує йому за полуницю в шоколаді, або лист з Білого Дому з подякою за вкриті шоколадом "джелі бінс" (jelly beans).

Європа консумує більше шоколаду на особу як Америка.

Дуже славна фабрика в Бельгії це Годіва (Godiva). Цікаво, що власником цієї фабрики є американська компанія "Камбел Суп Ко", але президент значує, що все ще 30% шоколадок виробляється ручно.

У Франції Марія Антуанета сказала про голодуючих селян: "як не мають хліба — хай їдять торти". Один з тих селян молоденький хлопець Франц Сахер опинився у Відні і як челядник кухаря-шефа на дворі князя Маттерніха спік торт, припис якого до сьогодні держить в таємниці готель Сахер у Відні, та продає торт з написом "оригінальний".

В Швейцарії існує славна фабрика Ліндт Спрінглі (Lindt-Sprüngli). Співвласник д-р Спрінглі має власний музей, в якому переховується понад 100 античних чарок, з яких пили шоколад.

У фабриці Сушард — Тоблер (Suchard-Tobler) в 1980 р. сталася подія, якою зацікавилася світова

ПОДЯКА

Пані Христі Навроцькій, за такі надзвичайно практичні поради в нашому журналі. Я особисто вже багато з цього скористала; приміром, — мала скатерть — тканину, яку при неувазі заплямляла чорнилом так, що вона була вже не до ужитку. За порадою п. Христі, чудово я її відчистила, при допомозі спрею до волосся. Подумайте, кому прийшло б це на думку?!

Тому раджу читачам "Нашого Життя": виписуйте ці поради в окремому зошиті, щоби в потребі не шукати в усіх числах журналу.

I. Клим

Ваніля — одинока з тисячі орхідей, яка має їстівний овоч. Головний продуцент ванілі — Мадагаскар і сусідні острови. Процес складний і вимагає ручної праці. Ваніля з Мадагаскару найкраща і її комерційна назва "Borbon". Ваніля з Мехіко не уступає якостю ванілі "Borbon", але її продукція мала і 75% амер. ванілі з Мадагаскару. Крім цього є ваніля з Індонезії, дешевша, але менше запашна. До вудження вживають іншого дерева і це впливає на смак. Ваніля з Тагіті з іншого роду орхідей. Кухарі вживають ванілі також до несолодких страв, щоби злагіднити гострий смак.

Monitor — February 1988

1). Коли міряємо мед, дати до мірки трошки оливи і змастити стіни.

2). Забракне цукру-мучки — спорошкувати цукор у Blenderi.

3). Запах з риби чи цибулі з рук — держати сталеву ложечку під біжучою водою.

4). Коли ховаємо шкіряні чоботи, вложити журнали, щоби шкіра не поломила.

преса а саме "шоколядова шпіонажа". Один з молодих працівників хотівши заробити більше грошей, відфотографував деякі рецепти і старався їх продати советам, китайцям і арабам, але його переловили.

Є ще одна велика фірма в Швейцарії Нестле (Nestlé), яка спершу виробляла дитячу поживу, конденсоване молоко і шоколядове молоко — сьогодні Нестле має фабрики у 13 державах світу.

Питання — хто виробляє найкращий шоколяд? Годіва, Ліндт чи може Шарбонель і Вокер в Лондоні? на яких продуктах є скромний напис "може найкраще у світі". — Це залежить від індивідуального смаку.

Багато європейців вважає, що шоколяд має побуджуючі властивості (aphrodisiac), інші вважають, що шоколяд обнижує гарячку, лікує хронічні болі при травленні і продовжує життя, але не всі з тим погоджуються. Один з британських лікарів вважає, що це "отрута", бо "задобре смакує, щоби бути ліком".

Шоколяд — "божеська пожива" має майже магічну силу збуджувати емоційну екстравагантність. Ніщо інше не робить цього, хіба тільки добре вино!

Докінчення РИБОЛОВИ

— Помийся і ходи до столу. Обід готовий.

— Я не хочу їсти...

— Слухай! Та ж завтра — також день! Не зловив нині — зловиш завтра!

— Якраз, з моїм щастям...

— Ну — це вже дурниці... Теж мені — горе!... Риби не злавав...

— Не в рибі справа!... Ти мене ніколи не зрозумієш...

Ох! — зідхаєть мовчки. Біда з тими мелянхолоками... Що то завтра буде?!...

— Гей, жінко! П'ять величеньких і дві отак-собі... Не поганих! Але яка мені зірвалася!... Запитай сусіда! Вудку вдвоє зігнуло... Ну й рибище!!! А озеро — як люстро!... Краса!!!

Решта дня проходить в цілковитій гармонії...

Кажу вам: цікаво жити з риболовами! Ніколи не знаєш, що на тебе чекає... Ох і цікаво...

— Ну як? — питаєтесь обережно. — Клювала?...

— Здається щось там клювало, але засадничо мені байдуже...

— А сусід щось піймав?

— Не знаю... Мене мало цікавить...

— Ти хочеш зупи, чи котлет?

— Що даш, мені однаково...

Ох! — зідхаєть. Ті флегматики!... Біда з ними...

Не нарікайте! Флегматики — теж люди... Почекайте до завтра...

Вранці вітер колише сусідськими кущами і здійснює за автом хмари пилу. Холоднуватю.

Риболов повертається скорше, ніж ви очікували і заходить до хати з очима, прикритими плівкою жалю.

— Це тільки мені може статися — говорить сумно. — Вудка за якусь пняку зачепилася..., втратив гачок і линву... Вітер скажений, вухо болить... Рачків забракло..., поздыхали в відрі... Хтось їм води забагато налив...

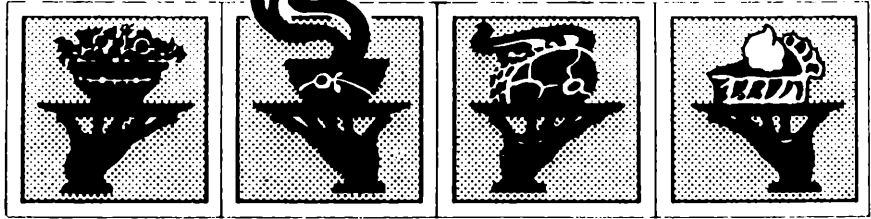
Але шоколяд може витворити почуття вини: чи спричинює псуття зубів? чи появу прищів? чи додає вам фунтів?

Фабриканти шоколяду заперечують два перші питання. Прищі не є конечно спричинені дієтою, щодо зубів — доказують, що какаовий порошок має в собі субстанцію, яка хоронить зуби від псування, але одне — шоколяд спричинює набуття фунтів, коли ви забагато сидите і коли наїдаєтесь шоколядом без міри.

Однаке шоколяд є надзвичайною поживою, яка додає енергії. Славні альпіністи споживають багато шоколяду, а теж астронавти беруть його із собою в простори.

Автор статті про шоколяд Гордон Янг пише, що відвідуючи усі фабрики шоколяду куштував усі продукти, але не мав клопоту із зубами ані прищами ані навіть з фунтами. "В міру" — це одинока рецепта!

наше харчування

В попередньому числі ми подали приписи на юшки, а тепер приходимо до головної страви, а саме м'ясива. Подаємо приписи на кілька родів м'ясив:

КУРЯЧІ ГАЛКИ

на 4 особи

- 2 курячі грудинки без кості і шкіри
- 2 середні кабачки (zucchini)
- 1 мала морква
- 1/2 фунта печериць
- 2 платки білого хліба, кусні
- 1 ложечка тертої цибулі
- 4 ложки олії — розділені
- 1/2 16-унцової коробки тонесенької локшини (angel hair) або 1/4 лож. шалвії (sage) трошки грубшої як до росолу
- 4 ложки борошна
- 2 горнятка молока
- 2 ложки кетчеп-у
- 1 кубик курячого бульйону розпушеного в 2-3 ложках води.

1). Змолоти курятину на м'ясорубці, або в Food Processor, вживаючи металевий ніж.

Дати змелене м'ясо до великої миски. Нарізати дуже дрібно кабачок, щоби було 1/2 горнятка, дати до м'яса і вимішати. Решту кабачка нарізати в тоненькі як сірники, подовгасті палочки. Також нарізати моркву в цей самий спосіб.

2). До курятини дати порізаєм в малі кусники білий хліб, цибулю, шалвію, 1 ложку води і сіль до смаку. Вимішати.

3). У сковороді (пательні) розігріти 1 ложку олії і всмажити нарізані палочки кабачка і моркви. Мішати поки будуть м'які. Вийняти і дати до малої миски. Витерти сковороду.

4). В міжчасі зварити локшину до м'якості (як каже припис на коробці).

5). У сковороді розігріти 2 ложки олії і смажити на ній вироблені галки 2-3 інчі завбільшки в промірі. Обсмажити з усіх боків. Вийняти діркованою ложкою.

6). До решти товщу в сковороді додати ще 1 ложку олії, вкласти туди не дуже дрібно нарізані печериці і варити мішаючи. Посипати борошном і варити ще 2 хвилини. Вливати потроху молоко, постійно мішаючи, додати кетчеп і бульйон і варити, мішаючи поки закипить.

Вложити до цього курячі галки і добре загріти.

7). Відцідити локшину, викласти до неї присмажену моркву і кабачок, замішати і викласти на полумисок. В середину накласти курячі галки і підлити підливою.

НАЧИНЮВАНА СІЧЕНА ПЕЧЕНЯ

на 4-6 осіб

- 1 фунт меленої шинки
- 1/2 фунта меленого м'яса (телячого або свинячого)
- 1/4 горнятка сухого печива (saltine crackers)
- 1 яйце
- 1/2 горнятка молока
- 1/2 ложечки чебрецю (thyme)
- 1/4 ложечки меленого перцю
- 1 горнятко дрібно нарізаної цибулі
- 1 16-унц. банька морель (apricot) без соку або сухих сливок перед тим намочених і відціджених (сік заховати)
- 1/2 горнятка свіжої дрібно нарізаної петрушки

У великій мисці змішати перших 8 складників.

Намочити водою восковий папір завдовжки 18 інчів. Накласти на нього приряджене м'ясо в прямокутник 9x12 інчів. На м'ясо накласти цибулю, на це накласти морелі (apricot) або сливки і посипати петрушкою. Звивати м'ясо як роляду починаючи з 9-інчового боку в той спосіб, щоби піднести папір і м'ясо почало звиватися.

Звинене м'ясо вкласти до намащеної 9x5 інчів хлібної форми.

Пекти в температурі 350° — 50 хвилин. Залишений сік виварити, щоби було 1/4 горнятка і посмарувати ним печеню коли вже пеклася 25 хвилин.

Після спечення залишити на 10 хвилин, щоби стужіла.

ПЕЧЕНІ ТЕЛЯЧІ КОТЛЕТИ

на 4 особи

- 8 телячих тонко вибитих котлетів
- 1 яйце
- 1 горнятко тертої булки (добра з італійським смаком)
- 2-3 ложки олії або маргарини
- 1 банька курячого бульйону (College Inn)
- 1/2 фунта печериць
- 1/2 горнятка вина (sherry)

Розбити яйце з 2 ложками води. Намочити на 1/2 години котлети. Вийняти, обсипати їх тертою булкою з двох боків і смажити на розігрітому товщі на обидва боки. Вкласти їх до прямокутного, огнетривалого посуду.

Приготувати підливу: Закип'ятити курячий бульйон, дрібно нарізані печериці і вино. Накрити і варити 20 хвилин. Полити котлети і пекти в температурі 350° — 35 хвилин.

107-ий ВІДДІЛ СУА, САН ХОЗЕ, КАЛІФОРНІЯ ВІДДІЛ ДАЛЕКОГО ВІДДАЛЕННЯ

Загальні річні збори 107-го Відділу ім. Лесі Українки відбулися 16-го квітня, 1988 року. Предсідницею зборів була Я. Оренчук, секретарювала С. Меркело. **Вибрано Управу:** Стефанію Меркело — голова, Галина Маренін - заступниця голови, Нора Мейсон — секретарка, Оксана Сидорак — скарбничка. **Референтки:** Віра Шавлач — імпре-

зова, Галя Стеців — культурно-освітня, Ляля Мільчерська — суспільної опіки, Ярослава Оренчук — пресова, Віра Зубрицька, Оля Візір — господарські.

Контрольна Комісія: Катя Бондаренко, Галя Леляк.

Я. Оренчук

ХРОНІКА

ОКРУГА НОВА АНГЛІЯ

Хроніка за 1987 рік

ВІДДІЛИ	МІСЦЕВІСТЬ	ГОЛОВИ ВІДДІЛІВ
15-ий	Стемфорд, Конн.	Теодозія Савицька
66-ий	Нью Гейвен, Конн.	Ірена Гладка
73-ий	Бріджпорт, Конн.	Ярослава Ковач
93-ий	Гартфорд, Конн.	Іванна Яцух
106-ий	Гартфорд, Конн.	Валентина Чудовська
108-ий	Нью Гейвен, Конн.	Марта Рудик
121-ий	Нью Брітен, Конн.	Галина Шулевська

Округа об'єднує 7 Відділів із 176 членками. Округну Управу очолює Валентина Чудовська. Голови Відділів: Ірена Гладка, Іванна Яцух, Марта Рудик і Галина Шулевська та 4 делегатки: Мирослава Солук, Ярослава Кукіль (93 Від.), Ольга Якимів і Люба Кінах (106 Від.) взяли участь у XXI Конвенції СУА. Відділи Округи брали участь, з прапором, 8-го листопада у Службі Божій у Гартфорді, яку улаштувала Стемфордська дієцезія з нагоди 1000-ліття Хрещення України.

15-ий ВІДДІЛ. Відділ засновано в 1984 р., має тепер 14 членок. Відділ не має повного складу Управи. Всі членки Відділу радо допомагають у праці.

Від часу зорганізування місцевого Відділу СУА, відбуваються у громаді відзначення національних річниць: Свято 22-го Січня, Шевченківське Свято, Першого Листопада і Митрополита Андрея. Рівно ж спеціальними програмами відзначають Свято Матері і Свято Батька. Заходом Відділу висвітлено фільм з історії української еміграції в Америці "За стерном долі". Уже третій рік Відділ улаштовує Різдвяний базар — одиноке джерело доходу. Крім липня і серпня, Відділ мав ширші сходи кожного місяця. На сходах, крім біжучих справ, були інформативні гутірки на різні актуальні теми та короткі доповіді. Відділ має 100% передплату "Нашого Життя". Відділ виповнив усі зобов'язання до Централі та є членом Українського Музею.

66-ий ВІДДІЛ. Відділ начислює 26 членок.

Імпрезова референтура (Марія Хожа, реф.). — Влаштовано традиційну "Просфору", відзначено жінок героїнь: О. Басараб і О. Телігу. Улаштовано обід на Український Музей.

Відділ є подвійним Меценатом Українського Музею.

Пресова референтура (Лідія Фіцалович, реф.) Відділ має 100% передплату "Нашого Життя". Подано історію Відділу до Конвенційної Книги 1987 р. Подано дописи до "Свободи" про діяльність Відділу.

Референтура Суспільної опіки (Ольга Посполита, реф.) Вислано пачки до Бразилії і Польщі. Референтка відвідує хворих членок у шпиталях і старечих домах. Збирає датки на суспільну опіку.

Господарська референтура (Ольга Духновська, реф.) Відділ улаштував 3 базари, Великодний і два Різдвяні. Референтка рівнож приготувала "Просфору" і "Музейний обід".

73-ий ВІДДІЛ. Відділ начисляє 28 членок. Відбуто 5 ширших сходин. Відбувся показ писання писанок в бібліотеці в Стратфорді. Відділ брав участь у Міжнародному фестивалі, де при удекорованих столах в українському стилі продавали страви і печиво. Зорганізовано автобус на Фестиваль до Стейт Гарден Нью Джерзі. Відсвятковано 25-літній Ювілей Відділу. Відділ одержав грамоту з Централі СУА за свою працю. Представниця Округної Управи, Ірена Остапюк, як також Відділи Округи Нова Англія і місцеві організації зложили привіт та побажання. Відвідувано хворих по шпиталях та вдома. Одна членка оплачує стипендію до Бразилії. Вислано до Централі на Український Музей 400 дол., на журнал "Наше Життя" — 50 дол., на потреби суспільної опіки — 100 дол. Також дано даток на місцевий Комітет Святування 1000-ліття Хрещення України. Вислано 70 дол. до Конгресової книги СФУЖО.

93-ий ВІДДІЛ. Відділ начисляє 45 членок.

Культурно-освітня референтура (Катруся Гадзевич, реф.). В лютім Відділ відзначив День Жінки Героїні, присвячений Ользі Басараб. В листопаді був реферат про Ольгу Доброграйну. Ярослава Кукіль дала реферат і висвітлила прозирки про свою подорож до Аргентини і Бразилії.

Референтура зовнішніх зв'язків (Нелі Федеркович, реф.) Давала оголошення про базари в американській пресі і церковних бюлетенях.

Імпрезова референтура (Стефанія Стасишин і Олена Васинчук — реф.). Зорганізували дві автобусові прогульки на фестиваль в Нью Йорку і в Глен Спей. Улаштували вечір, на якому пані Д'Авийон висвітлила прозирки зі своєї подорожі по Україні.

Суспільна опіка (Ірина Левська і Розалія Воробець, реф.). Вислано 9 пачок до Бразилії і 3 до Польщі. За посередництвом Ярослави Кукіль, вислано до Бразилії підручники української мови на суму 550 дол.

Господарська реф. (Мирослава Кузьо, реф.). Улаштовано Великодний і Різдвяний базари, продаж печива на День Матері, дохід якого призначено на Український Музей.

Відділ виконав всі зобов'язання супроти Головної і Округної Управ та має 100% передплату "Нашого Життя".

106-ий ВІДДІЛ. Відділ начисляє 30 членок.

Культурно-освітня референтура (Лана Бабій, реф.). У березні референтка опрацювала гутірку про княгиню Ольгу, у квітні Галя Дуда продемонструвала гутірку "Позитивна уява себе", у травні Ярослава Кукіль висвітлила прозирки зі своєї подорожі до Бразилії та поділилась своїми враженнями. У червні д-р Марійка Куриляк-Коропей дала доповідь "Вплив напруги на людину".

Імпрезова референтура. У жовтні, при допомозі 93-го Від., улаштовано успішні Вишивані Вечерниці.

Референтура суспільної опіки (Оля Якимів, реф.). Вислано пачки з одягом до Бразилії, відвідувано хворих союзнок.

Референтура зовнішніх зв'язків (Галя Дуда, реф.). Вислано привіт до Конгресової книги СФУЖО.

Господарська референтура (Люба Кінах, реф.). Улаштовано два базари, Великодний і Різдвяний, продаж печива, та продаж печива на День Матері, дохід якого призначено на Український Музей. Приготувляла каву і солодке на сходи. Відділ має 100% передплату "Нашого Життя", всі фінансові зобов'язання до Централі вислано, є членом та меценатом Українського Музею. Спільно з 93-ім Відділом ходив з колядою на Український Музей.

108-ий ВІДДІЛ. Відділ начисляє 16 членок. Відбуто 8 шир-

ших і 5 сходи́н Управи. Всі зобов'язання до Головної і Окружної Управ виконано.

Виховна референтура — Відділ провадив світличку під проводом Каті Бамбер, було 10 дітей.

Культурно-освітня референтура — Були виголошені реферати: "Референтури СУА", "Княгиня Ольга", "Маруся Чурай".

Стипендійна референтура — У жовтні улаштовано вечір "Українці українському студентові", дохід призначено на Стипендійний фонд СУА; придбано 3 стипендії.

Референтура суспільної опіки — під час великодного часу відвідували старечі доми. У вересні брали участь у похоронній Службі Божій за бл.п. Ніну Сметанюк, бувшу членку Відділу, та в панахиді за бл.п. Гладкого, мужа голови 66-го Відділу. Під час Різдвяного часу відвідували старечі доми.

Імпрезова референтура — У лютому, на запрошення Славянського хору при Ейл університеті їздили на їх концерт. У травні улаштували забаву з вечерею, на якій представляли градуантів. У червні zorganizували два автобуси для громадянства на фестиваль в Нью Джерзі. Відбули пікнік Відділу та "бейбі шавер" для членки. У жовтні голова їздила на святкування 25-ліття 73-го Відд. в Бріджпорті.

Відділ брав участь в полуденку Українського Музею, який улаштував 66 Відд. У листопаді, спільно з дивізіонниками, улаштували "Вечір пісні і гумору" з участю Зиновія й Анни Маренців. У грудні відбулась Різдвяна вечірка.

Референтура зв'язків. — У березні вислали телеграму до Коста Ріки в справі Б. Козія. У квітні писали листи в справі висвітлення фільму "Собібор". У листопаді, спільно з 66 Відд., закупили таблицю ("білборд") з нагоди святкування тисячоліття християнства в Україні. Членка Марійка Антонішин, Христина Мельник, Марта Рудик входять в склад місцевого громадського комітету для відзначення 1000-ліття Хрещення України.

121-ий ВІДДІЛ. Відділ начислює 17 членок. Має 100% передплату "Нашого Життя" та передплатив журнал для "бабусі". Перед Великоднем Відділ улаштував виставку та показ писання писанок в публичній школі в Ньюїнгтоні. В листопаді улаштував Вишивані Вечерниці. Голова брала участь у святкуванні 25-ліття 73-го Відд. в Бріджпорті. Відділ вислав даток 100 дол. на Український Музей.

Валентина Чудовська

ДОПИСИ

СВЯТО СОБОРНОСТІ В АКРОН, ОГАЙО

"Свято Соборности" в Акрон, Огайо. Перший ряд зліва (діти): Соня Кап, Павлусь М'який, Стефцьо М'який, Андрійка Влашин, Г'льорія Костюк. Другий ряд зліва: Олена Мартинюк — голова Відділу, Віра Кап, Зенон М'який, д-р Александра Школьник, Андрій Школьник, Наталка М'яка, Олена Гентіш-Брехун.

Independence Day in Akron, Ohio
First row, left to right, children: Sonia Kap, Pavlus' Miahky, Stephen Miahky, Andriyka Wlashyn, Gloria Kostyuk.
Second row, left to right: Olena Martyniuk, Head of Branch, Vera Kap, Zenon Miahky, Dr. Alexandra Shkolnyk, Andriy Shkolnyk, Natalka Miahky, Olena Hentysh-Brechun.

Тут в неділю, 24-го січня 1988 р., заходом 7-го Відділу СУА відбулося Свято 70-ліття Державности і Соборности України. У залі церкви Св. Духа зібралося доволі багато людей, а передовсім батьків і родичів дітей, які виступали.

Свято відкрила і ним провадила культ.-освітня референтка Відділу О. Гентіш-Брехун. Павлусь М'який відчитав "Land of the trident", Андрійко Влашин виголосив вірш, а дальше Стефцьо М'який виконав на скрипці "Іхав стрілець" і "Гей там на горі Січ іде". По вірші Соні Кап слідував "Ukrainian Independence Day", який прочитала Г'льорія Костюк. Цю першу частину програми виконали в цілості наші наймолодші — діти союзняк, яких чудово підготувала На-

талка М'яка. Приємно було послухати віршів виголошених гарною українською мовою та чудової гри на скрипці. Всі діти непересічно здібні і наша громада дійсно має чим похвалитися.

У другій частині присутні мали змогу перший раз почути вокальні виступи (трійо і діти) у виконанні Віри Кап та Наталки і Зенона М'яких, що своїми милозвучними голосами просто очарували нас усіх. Вони виконали ряд стрілецьких і повстанських пісень. Спеціальна подяка належиться д-рові Александрі Школьник, котра так вміло акомпаніювала на фортепіяні до всіх пісень.

Цікаву святочну доповідь виголосив Андрій Школьник,

який пригадав нам давноминулі події 1917-1918 років.

Програму закінчено українським гімном "Ще не вмерла Україна".

Голова 7-го Відділу СУА Олена Мартинюк подякувала всім виконавцям і також присутнім за участь, та попросила всіх на перекуску, яку приготували невтомні господарські референтки. При каві і солодкім та на приємній гутірці, присутні ще довго розважалися і дійшли до переконання, що при добрій волі і власними силами можна відзначити наші національні річниці.

Присутня

ЮВІЛЕЙНИЙ БЕНКЕТ 77-го ВІДДІЛУ СУА.

77-ий Відділ СУА ім. Алли Горської, Округи Чикаго, влаштував бенкет з нагоди 15-ліття свого існування. Бенкет відбувся 1-го листопада 1987 року в залі Катедрального Собору св. Князя Володимира.

Бенкет відкрила голова Відділу Оксана Тимс. Програму провадила Люся Мазяр. Після внесення прапора СУА, солістка Галина Грушецька — сопрано та союзнянки заспівали гімн СУА. Люся Мазяр розказала історію Відділу.

Настоятель Собору о. Стефан Женчук поблагословив трапезу, відмовивши молитву. Привітальне слово від Окружної Управи сказала Юлія Кокорудз. Про Аллу Горську, патронку Відділу доповідала поетка Ганна Черінь. Грамотою та подарунками відзначено довголітню секретарку Відділу Нелю Бріджмен.

В художній частині взяли участь: Маріян Хамів — декламація, Оксана Тимс — декламація; Галина Грушецька

заспівала дві пісні під акомпаньямент Володимира Белланда, Тетяна Сідельник продекламувала вірш "Молитва".

Словесні привіти та грошеві дарунки склали Відділи Округи Чикаго: 84, 22, 29, 101, 102, 6-ий та такі організації: Сестрицтво "св. Княгині Ольги", при парафії св. Князя Володимира, Сестрицтво "Покрови" при парафії св. Володимира і Ольги, Сестрицтво "Покрови" при церкві св. Софії, Сестрицтво "Св. Софії" при парафії св. Андрія, "Золотий Хрест".

77-ий Відділ СУА Округи Чикаго щиро дякує всім гостям за вшанування та підтримку нашого ювілейного бенкету.

Оксана Тимс,
голова Відділу

ПРАЦАЛЬНИЙ ВЕЧІР

100-ий Відділ СУА в Картерет, Н.Дж. на ширших зборах присвячених героїні, патронці нашого Відділу, Ользі Басараб, вшанував її пам'ять рефератом і однохвилинною мовчанкою.

Після цього Геня Федак, нам дуже дорога, улюблена, довголітня і активна в кожній праці членка і голова, котра зорганізувала наш Відділ у 1967 році, попрощалася з нами. Після 20-ти літ, які скоро минули — виїжджає на соняшну Фльориду. З нагоди цього пращального вечора наші членки 100-го Відділу склали пожертву 50.00 дол. на Пресовий Фонд журналу "Наше Життя".

М. Васічко, секретарка

ПОБАЖАННЯ З НАГОДИ... НА ПРЕСОВИЙ ФОНД

У 50-ліття нашого вінчання, складаємо 25.00 дол. на Пресовий Фонд "Нашого Життя" через 21-ий Відділ СУА в Брукліні, **Анна і Петро Цюпи**

Пересилаємо найщиріші гратуляції Вп. п. **д-р О. Коропей,** з нагоди підвищення старшинського ступеня до полковника Американської Армії, сина Олега, та бажаємо багато здоров'я і дальших успіхів, **Петро і Стася Романишини, Денвер, Кол.**

Вітаємо п. **Олену Шпон** з її 80-літтям з дня народження! Із цієї нагоди складаємо 10.00 дол. на Пресовий Фонд "Нашого Життя", **Орися і Роман Свистуні**

ПОПРАВКА

В 3-му числі "Нашого Життя" за березень 1988 р. стор. 31, в рубриці "Пожертви на Будівельний Фонд" зайшла помилка.

Замість: Управа 83-го Відділу СУА, має бути: Управа 82-го Відділу СУА. Цілість оголошення має бути:

Сердечно дякуємо шановним: **Володимирові Барагурі, Богданові Бойчукові, Лярисі Кукрицькій, Володимирові Лиснякові і Марті Мачай** за ласкаву участь в програмі імпрези "Читання поезій Вадима Лесича". Замість неприятого гонорару складаємо **200.00 дол.** на Будівельний Фонд Українського Музею в Нью Йорку.

Управа 82-го Відділу СУА в Нью Йорку

A group of UNWLA, Branch 32 members brought 59 packages to the United Ukrainian-American Relief Committee in Philadelphia on June 11, 1987, making a total of 109 packages for the year. Shown are a representative of the committee with Soyuzanky Anna Kalba and Elsie Whitaker. Packages were for shipment to Poland and Brazil.

UNWLA, Branch 32

ПОЖЕРТВИ НА ПРЕСОВИЙ ФОНД "НАШОГО ЖИТТЯ"

ЗАМІСТЬ КВІТІВ

Замість квітів на далеку могилу сл.п. **Ігоря Старосольського**, брата редакторки Уляни, складають 115.00 дол. на Пресовий Фонд "Нашого Життя", **члени Екзекутиви СУА**.

В пам'ять **бл.п. Ігоря Старосольського**, брата Уляни Старосольської на Пресовий Фонд "Нашого Життя" склали слідує членки 64-го Відділу СУА: по 25.00 дол.: Марія Даниш, Христя Навроцька, Марія Савицька; 20.00 дол. — Іванна Джус; по 10.00 дол.: Люба Артимішин, Стефа Крушельницька, Стефанія Нагірна, Галина Цігаш; по 5.00 дол.: Володимира Івануса, Євгенія Корчинська, Соня Салдан. Разом: 150.00 доларів. В. Івануса.

Замість квітів на свіжу могилу **св.п. Софії Меляні з Зарембів Фраціян**, співосновниці і довголітньої членки 68-го Відділу СУА, рідної тети нашої членки д-р Галини Подюк Ключас, пересилаємо 105.00 дол. на Пресовий Фонд "Нашого Життя", а Вп. Родині Покійної висловлюємо щирі співчуття і просимо Всевишнього, щоби кріпив їх в їхньому горю. Список жертводавців: **20.00 дол.** : д-р Александер і Ярослава Гудзяки; **15.00 дол.**: д-р Андрій Войтович; **по 10.00 дол.** : Лідія Бутенко, Фалина Войтович, Анна Домбчевська, Марія Заплатинська, Мирослава Маляр; **по 5.00 дол.**: Надя Андрус, Ева Бішко, Валя Гвозда, Марія Ярема.

В світлу пам'ять **інж. Александра Татарського**, чоловіка бувшої довголітньої голови 43-го Відділу СУА бл.п. Марії, пересилаємо на Пресовий Фонд "Нашого Життя" 80.00 доларів від: Теодори Кузьмович, Марії Куземської, Анни Максимович, Олени і Володимира Шиприкевичів, Марти Шиприкевич, Люди Чайківської і Лесі Яцкевич. Доні Калинці Козак враз з чоловіком наше щире співчуття. **Управа і членки 43-го Відділу СУА**.

Замість квітів на могилу **бл.п. Ольги Курчак**, довголітньої голови і касирки 103-го Відділу СУА в Гемпстед, на Пресовий Фонд "Нашого Життя" зложили: **по 50.00 дол.**: Станиця Пласту і Суботня Українська Школа св. Володимира в Гемпстед; **30.00 дол.**: П. Шпачинська; **по 20.00 дол.**: О. Дацьків, З. Зарицька, Ю. Захарія, В. Погорецька, Х. Подюк, І. Солтис; **по 10.00 дол.**: П. Грещук, М. Жеррай, М. Зарицька, О. Зобків, Е. Квозко, С. Ліпинська, С. Маланчук, С. Саґата, М. Сваричевська, М. Цьопик, Я. Щерба. **Разом 360.00 дол., Зеновія Зарицька, голова**

Замість квітів на свіжу могилу у Львові **бл. Ігоря Старосольського**, брата редакторки п. Уляни Старосольської Любович, складають 25.00 дол. на Пресовий Фонд "Нашого Життя", а родині Покійного висловлюють глибокі співчуття, **Управа і членки 1-го Відділу СУА**

В лютому 1988 року відійшла у вічність на Україні **св.п. Юлія Пришляківська**. Замість квітів на могилу Покійної, зложили пожертви на Пресовий Фонд "Нашого Життя". 93-ій Відділ СУА у Гартфорді **10.00 дол.**: Ярослава Кукіль — **15.00 дол.** Донці Покійної Іванні Яцух, голові 93-го Відділу і родині висловлюємо глибокі співчуття, **Управа і членки 93-го Відділу**

Замість квітів на могили бл.п. **Марусі Леськів**, яка відійшла у вічність у Львові і **бл.п. Оленки Гоцьків**, у Великій Британії, рідних сестер нашої довголітньої членки Анни Домбчевської, а рідних тіток. нашої членки Лідії Бутенко, пересилаємо 25.00 дол. на Пресовий Фонд "Нашого Життя", Вп. Родині складаємо щирі співчуття, **68-ий Відділ СУА, Сиракузи, Н.И.**

В пам'ять мого дорогого і незабутнього мужа **сл.п. Андрія Ройовського**, складаю 50.00 дол. на Пресовий Фонд "Нашого Життя" через 21-ий Відділ СУА, **Е. Ройовська**

Замість квітів на свіжу могилу моєї дорогої приятельки **сл.п. Ліді Смик**, складаю 20.00 дол. на Пресовий Фонд "Нашого Життя" через 47-ий Відділ СУА, **Ірина Михайлюк**

Замість квітів на могилу Дорогого Приятеля **бл.п. проф. Юрка Кордуби**, складаємо на Пресовий Фонд "Нашого Життя" 20.00 дол. і висловлюємо найщиріші співчуття дружині Марійці і Родині, **мгр Петро і Лідія Яціви**

Замість квітів жертвуємо 10.00 дол. на Пресовий Фонд "Нашого Життя", а Родині **бл.п. Зоні Яців** висловлюємо наші найщиріші співчуття, **мгр Петро і Лідія Яціви**

В пам'ять сл.п. **інж. Ігоря Старосольського** складаємо доток **100.00 дол.** на Пресовий Фонд "Нашого Життя". Редактор Уляні Любович і Родині передаємо щирі співчуття, **Ірина і Богдан Чайківські**.

В пам'ять дорогої мами **бл.п. Марії Дяблоги** — складають 60.00 дол. на Пресовий Фонд "Нашого Життя" дочка **Надя з мужем Ігором і сваха Наталія Загайкевич**.

Замість квітів у пам'ять членок **64-го Відділу: бл.п. Марії Ржепецької, Марії Барагури, Анни Горечої і Марії Заклинської**, складає 50.00 дол. на Пресовий Фонд "Нашого Життя", **Христина Воевідка**

В світлу пам'ять незабутньої **Нусі Горечої**, складаю 20.00 дол. на Пресовий Фонд "Нашого Життя", **Євгенія Рубчак**.

Замість квітів на свіжу могилу кузини **бл.п. Софії з Зарембів Фраціян** шлемо 20.00 дол. на Пресовий Фонд "Нашого Життя", **Ярослав і Ольга Заремби**.

В пам'ять **бл.п. Василя Оріховського**, мужа пані Дарії, складаю 10.00 дол. на Пресовий Фонд журналу "Наше Життя", **Софія Лонишин**.

Замість квітів на могилу **бл.п. Василя Оріховського**, складаємо 10.00 дол. на Пресовий Фонд "Нашого Життя", **Євгенія і Маріка Цісики**

Замість квітів на могилу найдорожчої дружини **св.п. Галі Боцонь**, складаю 20.00 дол. на Пресовий Фонд "Нашого Життя", **Тома Боцонь**.

Замість квітів на могилу найдорожчого чоловіка **св.п. д-ра І. Домбчевського**, складаю 10.00 дол. на Пресовий Фонд "Нашого Життя", **Анна Домбчевська**

СТИПЕНДІЙНА АКЦІЯ СУА

за час від 1-го березня до 31-го березня 1988

11,793.68 дол. — Спадок Євгенії Нью, Венчура, Каліфорнія;

6,970.00 дол. — НН, Нью Джарзі (86);

1,000.00 дол. — Н. і К. Яремки (51);

по 736.95 дол. — через СУАвстралії, СО ім. Хариті Кононенко, спонсори; д-р Г. Дубик, Г. Гриневич, д-р М. Ковальчук, Д. Кошарич, А. Сардига, С. Хвиля і З. Цуньовська,

500.00 дол. — Самопоміч, Пассейк (70);
 450.00 дол. — Укр.-Американський Клуб, Сіятл, Ваш.;
 420.00 дол. — д-р А. і Д. Якубовичі (99);
 400.00 дол. — д-р В. і Н. Шкільники (33);
 375.00 дол. — 70-ий Відділ СУА, Пассейк;
 по 350.00 дол. — І. і М. Процінські, Вірджинія, О. Швед, Філадельфія;
 320.00 дол. — д-р Н. і Г. Давидовичі, Сейнт Пол;
 305.00 дол. — д-р Ю. і М. Русини (33);
 по 300.00 дол. — Г. Мартинюк, Каягога Фолс, 50-ий Відділ СУА, Мічіган;
 270.00 дол. — П. і О. Кулиничі (119), 119-ий Відділ СУА, Йонкерс (зложили: 100 дол. — О. Руденські, 70.00 дол. — П. і О. Кулиничі, 50.00 дол. — І. Моцюк, по 20.00 дол. — д-р О. і Л. Сохани, д-р Р. і А. Трочини, 10.00 дол. — О. і Б. Винники);
 по 260.00 дол. — М. і І. Кіндрачуки (62), Ю. Ховайло (62), 62-ий Відділ СУА, Глен Спей;
 по 250.00 дол. — М. і С. Біласи, Філадельфія, В. і Л. Гладкі (28), А. і Х. Козаки (86), Б. Мисько, Гюстон, С. Темницька (86), О. Рак (64), Д. і К. Яворські (70), Дж. і Л. Яриші (93), В. і Л. Чепілі (43);
 220.00 дол. — Б. Більовщук (4);
 по 210.00 дол. — І. Вовк (33), А. Голубець (99), д-р С. Стецура (33), А. і Т. Раки (83), В. і А. Раки (83), д-р Б. і М. Цимбалісті (62), А. і І. Чайки (33);
 по 205.00 дол. — інж. Р. і М. Грабці (33), д-р М. і М. Грушкевичі (33), д-р М. Сагайдак (33), А. Тарнавська і І. Нич (33), 33-ий Відділ СУА, Парма (зложили: В. Басладинська, С. Волошин, І. Вовк, С. Городиська, А. Глинська, М. Грабець, М. Гришкевич, Е. Дубас, С. Ковальська, І. Кашубинська, Д. Кузьмин, І. Кріса, І. Лихоліт, Л. Мичковська, д-р М. Сагайдак, А. Стецяк, М. Юрків);
 по 200.00 дол. — А. Бачинська, Н. Й., Г. Бобиляк (70), А. Галицька (49), С. Гулік (33), О. і Н. Даниш, Сіятл, Б. і С. Дусанівські (49), д-р М. Фішер-Слиж, Канада, А. і І. Капустинські (93), В. і Л. Колодчини (76), д-р А. Креденсер-Ярош (28), О. і О. Кузьми (93), М. і У. Лози (49), о. Л. і А. Любинські, Нью Британ, К. Мисько (89), НН, Рочестер, 120, О. Чипак, Вейн, В. Садівник, Рудерфорд, 21-ий Відділ СУА, Бруклін, 99-ий Відділ СУА, Вотервліт;
 по 165.00 дол. — о. Ю. і С. Осадци (62), д-р Л. і О. Кузьмаки (86);
 125.00 дол. — З. Воробець (28);
 120.00 дол. — В пам'ять о. Й. Лукашевича (57);
 105.00 дол. — Я. і Б. Бігуни (28);
 по 100.00 дол. — Е. Бровар, Берневелд, Я. і Я. Букачевські, Едісон, І. Гринь (93), С. і С. Душенки (49), М. Кладочний (49), Р. і О. Равлюки (89), М. і М. Сірі, Бейон, Я. Яцковський (57);
 50.00 дол. — О. Кушнір і А. Сагати (67) на адміністрацію;
 40.00 дол. — А. Еплгейт (86);
 25.00 дол. — Я. Кравчук, Парма — на адміністрацію.

Щиро дякуємо

Анна Кравчук
 реф. стипен. СУА

Орися Яцусь
 скарбничка ком. стипен. СУА

Замість квітів на могилу **сл.п. Віри Чорнобиль**, дружини Зенони Чорнобіля і матері Мотрі, Ігоря і Марти складаю

100.00 доларів на бідних сирит в Бразилії. Родині висловлюю мої глибокі співчуття.

д-р Марія Сосенко

У світлу пам'ять о. **Йосифа Лукашевського** на Стипендійний Фонд СУА — виховання священників — зложили: **50.00 дол.** — Володимир і Осип Ліщинські, **40.00 дол.** — Ольга і Тарас Боднарчуки, **20.00 дол.** — Софія Леньо, **10.00 дол.** — Петро Мазак

Пересилаю 100.00 дол. на Стипендійну Акцію СУА для нашої студіюючої молоді в Європі. Це нев'янучий вінок, замість квітів на свіжу могилу **бл.п. Анни Бровар** з дому Кіндрачук, незабутньої Тети і Братови.

Евген Бровар

В пам'ять мого незабутнього чоловіка, **бл.п. Василя Садівника**, пересилаю стипендію для нашого семінариста у Бразилії.

Володимира Садівник

УКРАЇНСЬКИЙ МУЗЕЙ
 203 SECOND AVENUE
 NEW YORK, NEW YORK 10003

ФОНД МЕДИЧНОЇ ДОПОМОГИ

В пам'ять добродія Союзу Українок **бл.п. Филімона Калитчука** на Фонд Медичної Допомоги, на потреби Суспільної Опіки 19-го Відділу СУА в Трентоні, 100.00 дол. пожертвувала **Богданна Осадца**

Замість квітів на свіжу могилу **бл.п. Зенона Стефанського**, мужа нашої членки Олі Стефанської, складаємо 87.00 дол. на Фонд Медичної Допомоги Хворим Дітям, **членки 84-го Відділу СУА**, Чікаго — далекий південь.

Замість квітів на свіжу могилу нашої тети **Стефанії Пушкар**, пересилаємо 200.00 дол. на Фонд Медичної Допомоги для дітей у Бразилії, Марія Кравчин, Наталія Гевко, Ірина Мадай

Замість квітів на свіжу могилу у Львові **бл.п. Данила Бервецького**, що відбув 12 літ каторги на Сибірі, на Фонд Медичної Допомоги по 10.00 дол. зложили: **Оксана Бокало**, **Ольга Заремба**, **Леся Когут**, **Ірена Левицька**. Висловлюємо щирі співчуття сестрі **Катрусі Керничній з родиною**.

З НАГОДИ...

З нагоди дня 15-их уродин мого внука **Юрчика Ковальського**, пересилаю через 33-ій Відділ СУА **100.00 дол.** (зібраних між родиною) на Фонд Медичної Допомоги хворим дітям у Бразилії, **Стефанія Ковальська**, членка 33-го Відділу СУА у Пармі, Огайо.

Просимо прізвища писати друкованими літерами в обох мовах.

ПОЖЕРТВИ НА УКРАЇНСЬКИЙ МУЗЕЙ

по 50.00 дол. — Іван і Наталія Коропецькі, Марта Рудик, 100-ий Відділ СУА;

30.00 дол. — Ольга Левицька;

по 25.00 дол. — Галина Корсун, В.і К. Геймури, Люба Мосевич, Бенджамин Корсун, Василь Могила, Євгенія Тріска, Христина Блаженко, Андрій і Марта Бачинські, д-р Осип Данко;

по 20.00 дол. — Михайло і Алла Герци, Юлія Костишин;

15.00 дол. — Ярослав Лучанко;

по 10.00 дол. — Наталія Чапленко, Галина Врецьона, Володимир і Ядвига Черевко, Ольга Мацюкевич, Іван Кмита, Іванна Жовнір, Олена Хомин;

по 5.00 дол. — Леонід Царик, Михайло і Іванна Головаті, Дарія Билов, Володимир Чорненький.

ПОЖЕРТВИ НА ТРИВАЛИЙ ФОНД УКРАЇНСЬКОГО МУЗЕЮ

На Постійний Фонд ім. С.П.К. — зложено 17,945.67 дол.

ПОЖЕРТВИ НА БУДІВЕЛЬНИЙ ФОНД УКРАЇНСЬКОГО МУЗЕЮ

по 2,000.00 дол. — д-р Олег і д-р Іванна Ратичі, 119-ий Відділ СУА;

по 1000.00 дол. — д-р Іван М. Новосівський, Роман і Люба Раковські, Українська Православна Федеральна Кредитівка, Нью Йорк;

по 500.00 дол. — Євген і Оксана Луцькі, д-р Іван і Наталія Макаревичі;

315.00 дол. — З нагоди 75-ліття Івана Когута, одного з найбільше заслужених громадян нашої парафії і громади в цілому Ст. Петербурзі, Флоріда — жертвували приватні на обіді в його пошану.

по 250.00 дол. — Чейс Менгеттен Бенк в доповненню пожертви Марти Шраменко, Федеральна Кредитівка "Самопоміч", Джерзі Сіті, Н.Дж.;

по 200.00 дол. — Українська Федеральна Кредитівка "Самопоміч", Гартфорд, Мобил Фундація в доповненню пожертви М.Т. Пеленських;

125.00 дол. — 21-ий Відділ СУА

по 100.00 дол. — Ольга Овсянецька, Василь і Зеновія Никифорок, Володимир Чорненький, Федеральна Кредитівка св. Андрія;

по 50.00 дол. — Панство І. Когуті, 61-ий Відділ СУА;

по 25.00 дол. — Панство Соколовські, Леон Стеблина, Ана Чепак, Володимир і Галина Скотти, М'ютуал оф Америка в доповненню пожертви панства І. Павлович;

по 20.00 дол. — Стефанія Цегельська, Петро і Тіна Ясечко, М. і В. Мельники, Я. Черевко, Б. і М. Старжики, Оріся Джансон, п. Пестик-Кармазин;

по 15.00 дол. — п. Бараболяк, Фред Козар, Наталія Шараневич;

5.00 дол. — Г. Кусів

ЗАМІСТЬ КВІТІВ НА УКРАЇНСЬКИЙ МУЗЕЙ

Замість квітів в пам'ять **бл.п. Василя Оріховського** зложили на Будівельний Фонд Українського Музею: **по 50.00 дол.** — Дарія Оріховська з родиною, Микола і Віра Ровенко, **30.00 дол.** — Іван і Труді Панасюк, **по 25.00 дол.** — Михайло і Марія Слободяни, д-р Богдан і Марта Цимбалісті, **20.00 дол.** — Порфірій і Тамара Панкевичі, **по 10.00 дол.** — Мирон і Марія Гаталі, Іван і Параскевія Шаваглі, Марія Ткачук,

Разом 230.00 дол.

Замість квітів на свіжу могилу, в пам'ять моєї тети **сл.п. Марії з Левицьких Кінасевич**, складаю 50.00 дол. на Український Музей,

Віра Левицька

Замість квітів на свіжі могили **бл.п. Ольги Курчак і бл.п. Миколи Андреяка**, складаємо 30.00 дол. на Будівельний Фонд Українського Музею, а Родинам висловлюємо глибоке співчуття,

Наталія і Володимир Шусти

В пам'ять **бл.п. Юлії Дашко**, нашої доброї сусідки в Бронксі складаємо на Український Музей 30.00 дол., а родині Теодорі і Романові Бриттанам з синами складаємо наше щире співчуття,

Наталія і Іван Базарки

Замість квітів в пам'ять бл.п. **Володимира Сусли**, складаю 20.00 дол. на Український Музей в Нью Йорку,

Мирослава Чубата

ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ

77-ий ВІДДІЛ СУА В ЧІКАГО

Загальні річні збори 77-го Відділу СУА, ім. Алли Горської, в Чикаго відбулися 21-го лютого, 1988 року. Окружну Управу СУА репрезентувала організаційна референтка Олена Хоркевич. До президії зборів увійшли пп. Оксана Тимс — голова, Валентина Скороход-Хома — секретарка. Управу очолила перевибрана голова — Оксана Тимс, заступниця голови — Текля Смаль, секретарка — Валентина Скороход-Хома, заступниця секретарки — Віра Черкавська, скарбничка — Віра Хамів, помічниця — Тамара Петренко. **Референтки:** організаційна — Ліда Полюхович, пресова — Неля Бريدжман, культ-освітня — Віра Черкавська, суспільної опіки — Віра Черкавська, господарська — Олена Карнаух.

Контрольна Комісія: голова — Тамара Петренко, член — Текля Смаль.

Неля Бريدжман,
пресова референтка

Просимо прізвища писати друкованими літерами в обох мовах.

Спонсором цих сторінок є 82-ий Відділ СУА, Нью Йорк.

S. Kozubko-Kozubko, 1970

О. Г-КА

ДЛЯ МАМИ

Улянка збудилася дуже рано. В її маленькій голівці кружляли думки й не давали спати. Завтра день матері. В школі діти будуть співати пісні в честь мами та декламуватимуть вірші. Деякі мами прийдуть до школи на це свято, але Улянки мама не зможе прийти. У мами в бюро зараз дуже багато праці й вона не зможе взяти собі вільного дня. Що зробити? Як відзначити цей день, щоб мамі було особливо приємно? Вже знає, вже придумала! Вона приготує вечерю — сама! Вона ж недавно помагала мамі "ліпити" з м'яса маленькі кульки, ну й бачила як мама їх смажила на пательні. Це зробить вона завтра поки мама прийде з праці. Сьогодні спече тістечка, які вчила її робити тета Марта. О! а квіти? Мама дуже любить ромени й сині волошки, бо каже, що їх багато росте на полях України. Уляся України ніколи не бачила, але любить її тому, що там народилися мама, тато й тета Марта. Вона знає, що це її батьківщина. Заглянула до спальні батьків. Мами вже не було й вона попросила татка купити завтра волошки й ромени, які вона бачила в квітлярні. Тато радс погодився й обіцяв "не зрадитись" перед мамою. Розрадувана побігла до школи, а пс полудні взялася до праці. Треба було потелефонувати до тети Марти та дещо порадитись два тістечка, що перепеклися, з'їв песик Торо, але поки мама прийшла вони всі вже були спечені й сховані в коробці в Улясиній шафі.

На другий день треба булоо приготувити м'ясо і зварити клюсочки та посипати сиром "пармезаном". Не обійшлося без телефону дс тети Марти, а Торо асистував своїй малій пані ликаючи жадібно маленькі куски м'яса, щс падали з малих рученят на долівку. При добрій волі та праці Улянки все було готове на час. Кितिця білих роменів і синіх волошок пишсалася на столі, накритому вишитою скатертю

ПОКЛІН

Хто Франко? Ми всі це знаєм!
Всі Франка ми величаєм —
Він великий наш поет,
Гляньте — тут його портрет.

Ми портрет прибрали в квіти
І, хоч ми маленькі діти,
В цей Франка святковий день
Заспіваємо пісень.

Ще дамо й барвінку в'язку
За його любов і ласку —
Він бо склав для нас, діток,
Гарну книжечку казок.

І за це від нас Франкові
Слово вдяки і любови;
Тож низенький до колін
Від дітей йому поклін.

УЛЯНА КРАВЧЕНКО

До кімнати ввійшла мама й допитливо глянула на тата. Він усміхаючись сказав: "Це Твоя маленька господинька!". Тоді Улянка привітала маму:

"Моя мамо найдорожча, і найліпша в світі, Прийми нині, в Твоє свято, від доні ці квіти. Кожна квітка Тобі скаже, як Тебе кохаю, Кожна шепче, чого щиро я Тобі бажаю".. Мама зі сльозами радості в очах пригорнула Улянку.

Діма

ПІВЕНЬ

Ходить півень по подвір'ї,
Пишається гарним пір'ям
Ще й питає мудру кицю:
— Де б у люстро подивиться?

Киця каже: "Йди до річки,
В ній мов люстерко водичка".
Ось до річки півень скаче,
Хоче в ній себе побачить.

Прискакав, поглянув... Що то?
Впало сонечко у воду!

Бідний півник ледь не плаче,
Та щоб сонечко гаряче
Рятувати бігли люди,
Закричав на повні груди:

— Ку-ку-рі-ку! Ку-ку-рі-ку!
Впало сонце у ріку!

ЮРА ШКРУМЕЛЯК

СВЯТО МАТЕРІ

Гей, заграйте гори, зашуміть діброви,
Приберіться ниви пестро та багато, —
Зажурчіть потоки, заведіть розмови
Про святочну днину, про велике свято!

Заспівайте гучно в тихім гаю, птиці,
Гомоніть з вітрами, полевії квіти,
Задзвоніть дзвіночки, рожі, всі косиці,
Заспівайте хором, українські діти!

А кому-ж то грати та кому співати?
Про те знає чисте діточе серденько:
Нині твоє свято, наша рідна мати,
Будь благословенна, українська ненько.

Готова на жертву і повна любови,
Для доні, для сина, рідної дитини,
Не жалієш сили, труду ані крові,
Будь благословенна в цю радісну днину.

І прийми в цю днину щирі ці привіти:
Хай Бог дасть потіхи з нас Тобі діждати,
Хай Тобі й Україні служать Твої діти,
Будь благословенна, українська мати!

с.г.

ПОСМЕРТНА ЗГАДКА

26 листопада, 1987 р. з волі Всевишнього відійшла у вічність знана піаністка і учителька музики **бл. п. Ірена Решетилевич** з дому Дзундза, довголітня членка 26 Відділу СУА в Дітройті.

Народилася 5 травня, 1896 р. в Самборі, де була абсолютною Музичної Школи, а також студіювала в Львові і Києві від 1916 - 1920 р. Брала активну участь в Українській Армії, працюючи урядничкою тоді Української Держави, а також у Червоному Хресті у військовому шпиталі до розвалу України. По переїзді до Польщі працювала як учителька музики в гімназії, давала приватні лекції і виступала з концертами.

Вивчила сільську дівчину, яка, закінчивши школу, своїми виступами співу здобула перше місце. Називалася Дуда, а замужем Криницька. Виступала в Оперному Театрі у Львові, як співачка, а пізніше в Києві і сьогодні живе на пенсії в Львові.

Покійна Ірена Решетилевич була ученицею Егона Петрі — педагога і піаніста європейської слави, а в Києві Юзефа Турчинського, пізніше директора консерваторії в Варшаві.

По приїзді до Америки включилася в 26 Відділ СУА, де працювала як примірна членка, збагачувала програми Відділу своїми виступами гри на форте-

піано, а її сестра Стефанія Лужецька співала.

По смерті свого чоловіка в 1964 р. мешкала разом зі своєю сестрою, яка також повдовіла. Працювала для української громади, а особливо для молоді і була дуже жертвенна. Залишила сестру і численну родину в краю і на

еміграції, та численну українську громаду.

Покійну прощала: д-р М. Климишин, п. І. Тарнавська, д-р М. Бек, голова 26 Відд. п. К. Кобаса, інж. Марчак, п. Л. Соя.

Вічна їй пам'ять
Управа і членки 26 Відділу СУА
в Гемтремк, Мічіген

ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ ВІДДІЛІВ

12-ИЙ ВІДДІЛ СУА ІМ. ОЛЕНИ ПЧІЛКИ В КЛІВЛЕНДІ

На Загальних Зборах 12-го Відділу 1 березня вибрано **Управу** в такому складі: Євгенія Гіщинська — голова; Дарія Федорів — кореспонденційна; Люба Дармохвал — скарбничка. **Референтки:** Надя Дейчаківська — зв'язків; Галина Норка — пресова; Стефанія Шевчук — суспільної опіки; Рома Вирста — виховна; Неоніля Винарська — мистецька; Люба Мудра — господарська; Стефа Хома і Люба Мудра — **Контрольна Комісія**.

Дарія Федорів — пресова реф.

22-ИЙ ВІДДІЛ СУА В ЧІКАґО, ІЛЛ.

Річні Загальні Збори відбулися дня 6-го березня 1988 р. Зборами проводила Президія в складі: Анастасія Хариш — голова, Софія Крупка — член, Ольга Люшняк — секре-

тарка. Від Окружної Управи вітала Збори Марія Наваринська.

До нової Управи увійшли: Ольга Мартинюк — голова, Іванна Горчинська, Олена Харкевич — заступниці голови, Люба Шеремета — протоколярна секретарка, Анастасія Хариш — кореспонденційна секретарка, Надя Дзидзан — фінансова секретарка, Ольга Гаврилук — скарбничка, Валентина Цурковська — помічник скарбнички. **Референтки:** Ліна Басюк, Любомира Огаренко, Евстахія Струтинська — культурно-освітні, Галя Янчишин, Міра Ганкевич, Соломія Кавка, Ярослава Фаріон, Дарія Цінська — імпрезові, Анна Білинська — організаційна, Мирослава Шевчик — пресова, Люся Самбірська, Леонтина Боднарук, Марія Юзефович — радієві, Іванна Городиська — бібліотекарка і музейна, Олена Харкевич — архів, Анізія Струц, Стефанія Форович, Софія Залуцька, Ярослава Іванишин, Марія Гірняк, Анна Дячун — суспільної опіки, Анна Кучма, Марія Васько, Софія Дельта — господарські. **Контрольна Комісія** — Юлія Назаревич, Іванна Припхан, Зіна Дичій.

Мирослава Шевчик — пресова референтка

Від Редакції

Редакція не приймає матеріалів не підписаних авторами та застерігає за собою право скорочувати статті та правити мову.

Статті, підписані авторами, висловлюють їх власні погляди, а не погляди редакції. Редакція не буде містити невірних образливих для когонебудь висловів. Рукописів не звертаємо. Анонімів не читаємо.

Редакція приймає у вівторок, середу, четвер і п'ятницю від 10 — 1 від 3 — 6. В інших годинах за домовленням: тел: (212) 674-5508. Адміністрація (212) 533-4646.

Адреса: 108 SECOND Ave. New York. N. Y. 10003

24-ий ВІДДІЛ СУА, ЕЛІЗАБЕТ, Н.ДЖ.

Збори відбулися 28-го лютого 1988 р. Окружну Управу репрезентувала кореспонденційна секретарка Олена Мельничук. Президія: Ірена Левицька — голова, Олена Мельничук — секретарка. Склад управи на 1988 рік: голова — Олена Мельничук, Ольга Граб — заступниця голови, Ірена Левицька — секретарка, Слава Василяк — скарбничка до вакацій, потім Марія Бокало.

Референтки: організаційна — Дуня Боднаренко, культурно-освітня — Ольга Заремба, суспільної опіки — Юлія Полянська, пресова в англійській мові — Анна Іванців, пресова в українській мові — Ірена Левицька, господарська — Марія Барляк.

Контрольна Комісія: Люба Вальчик — голова, Анна Зуйко — член, Ольга Шевчик — член.

І. Левицька — пресова референтка

34-ий ВІДДІЛ СУА, КОГОВЗ, Н.Й.

Річні загальні збори 34-го Відділу СУА в Коговз, Н.Й. відбулися 24-го січня 1988 року. Окружну Управу СУА репрезентувала її голова Дозя Кушнір. Зборами проводила президія: голова — Анна Гогоша, секретарка — Оксана Цюпка.

Склад Управи на 1988 рік: голова — Євгенія Шанц, заступниця голови — Марія Мацюк, секретарка — Оксана Цюпка, скарбничка — Наталія Стемська, кореспонденційна секретарка — Уляна Омецінська, вільна членка — Анна Гогоша. **Референтки:** культурно-освітня — Дарія Ракоча, суспільної опіки — Ольга Ракоча, Христя Кифор, господарські — Кароліна Бездух, Софія Поповська, Варвара Ковальчук. **Контрольна Комісія:** Стефанія Бачинська, Марія Мандро, Катруся Барсигіян.

Оксана Цюпка, секретарка

74-ий ВІДДІЛ СУА, ЧІКАГО, ІЛЛ.

Річні загальні збори 74-го Відділу СУА, ім. Олени Теліги в Чикаго, відбулися 21-го березня 1988 року. Окружну Управу репрезентувала голова — Марія Наваринська та референтка суспільної опіки — Стефанія Форович. Зборами проводила Тамара Тимцюрак, секретарювала Ірина Дмитерко.

Склад нової управи: Стефанія Іванчук — голова, Ірина Попович — заступниця голови, Ярослава Панчук — секретарка, Софія Дачишин — скарбничка. **Референтки:** Ірина Гаджера — культурно-освітня і організаційна, Тамара Тимцюрак — культурно-освітня, Ярослава Головата і Марія Турчин — суспільної опіки, Марія Голод — господарська.

Контрольна Комісія: Віра Хрептовська, Галина Харук, Генрієта Куріца.

Ярослава Панчук — секретарка

"OUR LIFE" Magazine (USPS 414-660) is published monthly — except July & August combined by Ukrainian Women's League of America, Inc. at 108 Second Ave., N.Y. 10003

Subscription in the United States of America \$15.00, half year \$8.00, single copy \$1.50.

COUNTRIES OTHER THAN U.S. (with the exception of South America) may send the subscription in their currency, which will equal the amount of 15.00 American dollars.

ПЕРЕДПЛАТА В США: річна... 15.00 дол. піврічна 8.00 дол. Поодиноке число 1.50 дол.

КРАЇНИ ПОЗА МЕЖАМИ США (за винятком Південної Америки) можуть вплачувати у своїх валютах, в сумі яка дорівнює вартості 15.00 американських доларів.

Printed in U.S.A. by Computoprint Corporation 335 Clifton Ave., Clifton, N.J., 07011

©Copyright 1983 Ukrainian Women's League of America, Inc.

